

310664.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 15-వ తేది బుధవారము
ఈ థి రో ద్దా రి నా మి సెం ప త్స ర ము, శ్రావణమాస శుద్ధ తృతీయ 3.

No. 116

నంచిక ౧౧౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమౌచినిగల మాయమందుగాదు. గకలుచుండులవలన మోసముగలుగదు. చంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేతమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరలజాపితా
పణ్యగంనశ్యము

పలములు	ధర	పొట్టిజ ప్యాకెట్	మొత్తము
2	0 4	0 4 0 0	0 8
20	1 12	0 8 0 2	2 6

ఆర్. కే. వాసన నశ్యమనుచేర్చి

నశ్యము నుపయోగించువారికి సంపాదము

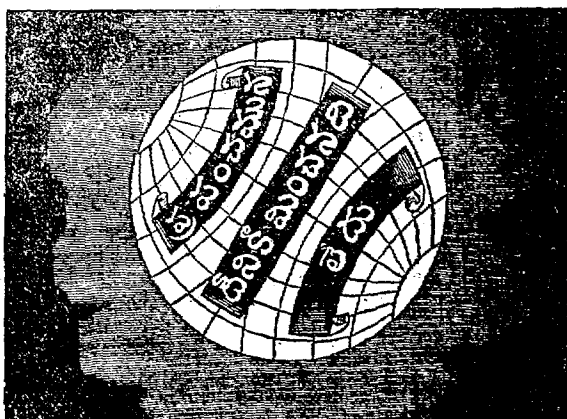
కలగ జేయుదు

బుట్టు	రూ. ఆ.	రూ. ఆ.	రూ. ఆ.	రూ. ఆ.
8	0 4	0 4	0 1	0 14
6	1 2	0 5	0 1	1 8

పోగచుట్టలు

	రూ. ఆ.
వజ్జి	... 100-కి 0 12
కుబేదార్ నిడివిది	... ,, 0 12
,, పొట్టిది	... ,, 0 8
బంకగది	... ,, 0 4
విలు నిమిషముది	... ,, 0 8

షణ్ముగం

నశ్యము

నశ్యము డబ్బాలు

ప్రాసుది 1-కి 0.4-0 నుండి 2-8.0 వరకు గలపు
వెండిది ఒక రులం మెత్తు గలది 1-కి రూ 2-8.0.

ఇతర వస్తువులు

రూ. ఆ
మకాతా విత్తు 1-కి ... 0 1
పొడిపట్టులు చిన్నవి ... 100-కి 0 10
మార్కెట్టునకు సరించి మూరుచుండును.

జవరల్ ఆగ్రహ దీపార్థమెట్లు ఒక గుండు
మూది మొగలుకొని స్వభావమున ఆవశ్యమైన
పామూలవననము, ఒకడడ్డ మొగలుకొని విజయ
గల నీకకలలాలు వరకును స్వము చేయబడును.
మూడు చిన్నిది, పెద్దిది ఆచ వ్యత్యాసమే లేదు.

మా మదింపును పంపెదము.
మేము మొత్తముగా నయమైనధరకుతీసి

మా కాతాదారులకు స్వయి

చేయుచుము

వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరలు చొప్పున
యివ్వబడును.

Shunmugam Snuff Co, Ltd., Post Box No. 140, MADRAS.

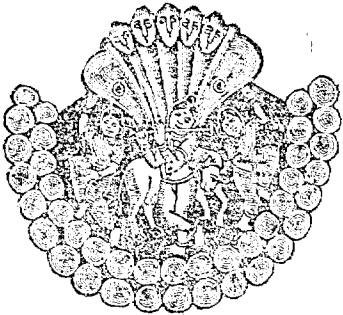
షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్ట్ బాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

దు ర్యో ధ న ప రా భ వ ను.

కొత్తనాటకము. నెల 0-10-0

గ్రంథకర్త: పల్లె వేంకటసుబ్బారావు, గుంటూరు.

నమకము, న్యాయము, యధార్థముగల దుకొణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడును వ్రయత్నింపుడు.

చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన ఉచ్చిబిళ్ళలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమ్మకమున సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బంగారు, సీమ పొడికి పూచీ నిచ్చెనము.

ఒక సవరము ఎత్తుది వెండి రేకులక్క, మజారి చేరి ధర. రు 26

1 1/2 సవరము " " 36

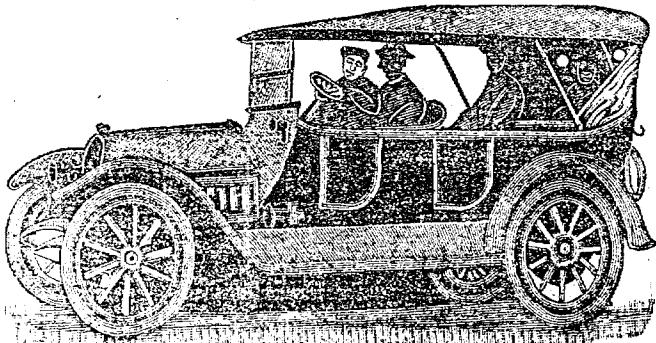
2 సవరము " " 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ, 25 చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

మోటారును నడుపుటకు నేర్పబడును

అన్ని భాషలలోను ఉపన్యాసము లివ్వబడును

కూరదేశమునుండి వచ్చు విద్యార్థులకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు.

సవరణచేసి కొత్తగా ముద్రింపబడిన మా ప్రాప్త్యైక్య ఆంధ్ర, ఆరవ, ఆంగ్ల భాషలలో గలవు.

ఏదికావలయునో తెలుపుచూ ఒక

అణాస్టాపును సంపాదించుటకు.

శ్రీ రాం మోటారు స్కూలు,

1/28, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, జార్జి టౌను, మదరాసు.

107-108 డిగ్రీల యెండ వేడిమికూడ తెలియుకుండు తెట్టు?

10451

వైద్యరత్న ప్రండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామృతతైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. తలనోవ్వులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చవలె వెంట్రుకలను బెంచును. నడదెబ్బలను గానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇదిమిక్కిలించుచి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరో రోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. వ్యాకింగు, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. [కాటలాగు ఉచితము.

తంతి విలాసము:—“పండిట్” మదరాసు.

ధర 6 అవునుల సీసా రు 1-0-0.

అయు ర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

Head office: -
CALCUTTA.

బెట్టిను రైసుహల్లరు అందు పాలిషరు

693

నెం 1, 2, 7 రుల రైసుహల్లరులు పాకులోనుండి తీయబడి యివ్వబడును. ఈ హల్లరులకు నిడివీగలము ఎప్పుడును సిద్ధముగానున్నవి. కిరసెన్ గ్రాడు అయిలా ఎంజినలు పోటీ ధరల చొప్పున ఇవ్వబడును. మరి యొకటి మీరు అర్జరును సంపుటకు మునుపు మా ధరలను చూచి చూడవలెను.

B. D. BEAY & Co.,

8 Sambu Doss St., Madras.

కాకినాడ కాంగ్రెసు

కావలెను

చాలమంది కలపవర్తకుల కోరికప్రకారము నెదురు పెండర్లను ఈనెల 22 తారీఖునకు పుచ్చుకొనుటకు ఆ తేదీని పెండాలు ఉపసంఘమువారు సమావేశమై నెదురు విషయము పరిష్కరించుటకును, తీర్మానించడమైనది. కాబట్టి నెదురుపెండర్ల సన్మానసంఘకార్యాలయమునకు 22-8-23 తేదీ వరకు అందజేయవచ్చును. ఇదివరలో సంపించిన పెండర్ల దాడుకూడా ఈక్రింద వివరించిన తేదీనీళ్లను గమనించి తాజా పెండర్లను పంపవలెను.

సుమారు రెండులక్షల నెదురు నానాబాపతులు కావలసి యున్నది. దెలివరీ కాకినాడ ఎల్వికాపేటలో 30-9-23 తేదీకి యావత్తు పూర్తి కావలెను. ఇందులకు రకములు, సైజులు, మొదలగు యావత్తు వివరములలో పెండర్ల సీలచేసి (Scaled-tenders) 22-8-23 తేదీకి మాకు పంపవలెను.

తప్పిల్లు

1. మొదటిసారి బోరువాసము—కొత్తది. 15 అడుగులు పొడుగుకు తక్కువకాకుండగాను మయండయా మేటరు కొలత 2 1/2 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగను ఉండవలెను. ఈరకము ఒకలక్ష కావలెను.

2. చెరుకువాసం గట్టిరకం 18 అడుగులు పొడుగుకు తక్కువకాకుండగను మయండయా మేటరుకొలత 2 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగను యీరకము 50,000 మొదలు ఒకలక్షవరకు కావలెను.

3. మొల్లెనెదురు అనగా శబరిబోడి నెదురు అనే బాద నెదురు 22 అడుగులు పొడవుకు తక్కువకాకుండగను మయండయా మేటరుకొలత 3 అంగుళములకు తక్కువకాకుండ గను గట్టిరకం 15000 కావలెను.

4. కకాతిబొంగు గట్టిరకం 26 అడుగులు పొడుగుకు తక్కువ కాకుండగను మయండయా మేటరు కొలత 4 అంగుళములకు తక్కువకాకుండగను ఉండవలెను. ఈ రకం 400 కావలెను.

మరొక:— నెదురుసరుకు యావత్తు పంపులేకుండగా చివరపుష్టిగా నుండవలెను.

కాంగ్రెసు సన్మాన సంఘకార్యాలయం } నేటకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రాపు
కాకినాడ 12-8-23 } కార్యదర్శి.

శారద

సచిత్ర మాసపత్రిక

6 వ సం॥

తయారగుచున్నది.

ఒకనాటకము - ఒకనవల

ఈకాలమాస సంచికలో విశ్వసాధ సత్యశారదాని గారు వ్రాసిన “ధన్యకైలాసము” అను నాటకము(సంపూర్ణము) ను నోరి సరిసిందాశాస్త్రి గారు వ్రాసిన యొక చిన్ననవలయున్న ప్రకటించబడును.

పత్రికలో

120 పుటలు, రెండు త్రివర్ణచిత్రములు, 50 మొదలు 60 రూకు సాధారణ చిత్రములు నుండును.

సం॥ చందా రు 7-8-0 అర్ధం సం॥ చందా రు 4-0-0 చందాదారు లభిస్తున్నయి:కొలదియూ “శారద” సర్వీస్ త్రమ ధంగి విచిత్రముల ప్రకటించబడును. భాషాభిమానులారా! త్వర పడి చందాదారులౌకండు.

మానేడరు, “శారద”, మచిలీపట్నము.

MONEY Making Book.

“Key to fortune” (in Press.)

Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.

Apply to Paul & Co

Victoria Gardens, Bombay.

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల

మచిలీపట్నము

కళాశాలము క్రింద ఆంధ్రపత్రికయందు స్వరాజ్య పత్రికయందు, ఆంధ్రజాతీయకళాశాలనుండి 9 గురు ఉపాధ్యక్షులుగా తీర్చిదిద్దిన రిపోర్టు అది ప్రత్యేకముగా నొక ప్రేంబులన జరిగినయొక వద్దూ శ్రీరామకృష్ణగారు తంతి ఇచ్చినట్లు ప్రచురింపబడినది. ఈవార్తసంబంధముల కళాశాల యధాస్థితిగూర్చి చెప్పవలసియున్నది.

కళాశాల ప్రారంభించబడి 13 క సంవత్సరములయిన. రాను రాను విద్యార్థిసంఖ్య, కళ్యాణకళాశాలను కావలసిన కళాశాలను హెచ్చించుచున్నది. ఇప్పటికి సామాన్య భూమి 40,000 రూపాయలు ఖర్చును 20 వేల అయిదువేల గల పించుచున్నది. క్రింద సామాన్య భర్తీచేయుటయం దుండి కవులు ఎల్లరకు విడితమే. వానమంతరావుగా రున్నంతకు ఎన్నియో చిత్తుకొనపడి భగవద్దే చేయుచు కళాశాలపాఠశాల గావించెడివారు వారు పోయి ఏడాది అయిదుమాసము లయినది. ఆయన పనిచేసినంత కాలముయొక్కయుగాన, విశాఖపట్నంలోను పనిచేయుచుండిన నేరుగ చెప్పవచ్చులేదు. ఆయన కలిగియున్న భక్తివిశ్వాసములే ఇందుకు కారణములు. ఆయన గావించిన త్యాగము ఆయనకు భవానీ నేయటకు హేతు భూతముగ నుండెను. ఆయన యనంతరము ఆ పదవిని నింతగల వా రెవ్వరును లభించియుండలేదు.

ఆయన చనిపోయిన కొద్దిమాసములకు ఆయన యంత్రులొక ననుసరించియు కళాశాలకు ముఖ్యపరమని ఎంచియు ప్రాగ్భేదపు చిత్రకళాశాల నొకదానిని నెలకొల్పితిమి. ఇందుకు ఒక సంవత్సరముకు కాలము భవనక్రింద నొక పెద్దమనిషి రు 1200 ఇచ్చెనమని వాగ్దానము చేసియుండిరి. ఆసామ్య ఇంకను ననుకూల కాలపొయినను తప్పక నమోదునని రూఢిపర్య కము కలదు. ఇది యిట్లుండ చిత్రకళాశాల యం దుదహరించిన మార్పుల కాలముండే కళాశాలయొక్క ఆంధ్రకములకు ఎత్తుకు ఉపయోగకరముగాను ఉపాధ్యాయవర్గముకు బలకరముగాను స్వరాజ్యపత్రికలో కట్టెగా నుండి ఆపని మానుకొని ఆంధ్రరాష్ట్రము కాలగ్రామసంఘముందు కట్టిపెట్టి ఆఫీసుగను, పిమ్మట స్వరాజ్యకళాశాలలో నమోదుసంపాదకులుగాను నుండి విద్యార్థిగమందును అధ్యాపకమందును ఎత్తుకు కత్తూపాలము లుకొలవెనను రామకొట్లరావుగారిని ఉపాధ్యాయులుగ నియమించవలసివచ్చినది.

ఇకను ఉపాధ్యాయులను తగ్గించుటనుగూర్చి విచారము నానెడను. మా మ్యునిసిపాలిటీవారు ప్రైవేటి విద్యను ఉచితమును నిర్మాణమును గావించిరి. ఇది జరిగినట్లు మాకు ఈమాత్రము జరిగిన 15 రోజులకు పూర్వము తెలియవచ్చెను. ఈ కళాశాల చెన్నపురి ప్రైవేటి విద్యార్థిసంఘములో జేర్చబడిన విద్యాలయములలో నొకటికాదు. అందుచే నచ్చట గలవలదు విద్య అంగీకరింపబడదని తలంచి చాలామంది తమపిల్లలను మ్యునిసిపల్ పాఠశాలలకు పంపిరి ప్రాసిక్యూటరులను తప్పించుకొనుచున్నారని ఈ సందర్భములో ప్రైవేటి కళాశాల ఎత్తివేయటం అవ్యాయమైనది. ఆకళాశాల విద్యగలవువారు మాత్రమే ఉపాధ్యాయులుండిరి. వీరిలో నెద్దరిని తగ్గించితిమి. భవనకొరకు ఒక మార్గదర్శకు మానవేదనమీద నియమించబడి యుండెను. భవన సాగుకు మద్దెలయెంత ఆంధ్రకముయినను భూయపు జీవనమీద మరపిరి నెట్టుట అవసరపు కళయనునను కాంక్షమని తోచినది.

శ్రీరాజ్యయోమము కొరకు ఒక ను నీ వెళ్ల ఉపాధ్యాయుడుండెను, ఆకళాశాల తనవలెను జరిగి టలేదు. అందుకల్లను ఆయనను తొలగించితిమి.

అధ్యక్షమానవలయు బౌతు (మృ) లను చెక్కుటకు ఒక చిత్రకారు డున్నాడు. అతని ప్రముఖ రంగులకళాకు చెందవలసివచ్చెను. రంగులకళాకుండు విద్యార్థులు హెచ్చునందుట చేతను ఆకళాశాలందు క్రమమును పాఠములను చెప్పటకు ఏర్పాటు చేసియుండుటచేతను ఇంకనుండి అక్రమ పనిచేయుటకు నిర్ణయించితిమి.

వైయాకరణమును సంస్కృత భండీకు లూకరు కరుకు నియమింపబడినారు. సంస్కృతమునందు ఉన్న తవిద్యను అభ్యసించుటకు ఎవరను విద్యార్థులు రావడములేదు. సామాన్యపాఠములు చెప్పటకు ఇంతకెద్ద ప్రాజెక్టుని నియమించుకొనలేదు. ఇకవరకే కళాశాలయందు సురక్షితులగు సంస్కృత కండితులు ఇరువురు కలరు కావున అనావశ్యకమని ఎంచి వీరిని తగ్గించడమైనది. వీరును ఉన్నతవిద్యనభ్యసించుటకు నిష్కమింప నున్నట్లు తె

యండిరి. వాణిజ్యకళాశాలందు ప్రైవేటుకొట్టెడు, వాణిజ్యభాగ్యం, బుక్కిపీట, బ్యాంకింగు నేర్పబడుచున్నది. ఇంన్నియు గుమాస్తా గిరాకీకరారు చేయవలయు యుండుటంట్టి కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఎత్తివేయవలెనని ప్రయత్నములు జరుగుచు నేయున్నవి. వీరియు క్రియజేటు క్లాసులలోను గూడ ఈవిద్యలు గలవలసివచ్చును. ఈవిద్యార్థులు గవ్వు మెంటు పవీత భోజితలెని కత్తూపాలరుగ నుండుటకుడ తక్కి న్నించును. ఈసందర్భములలో ఈ కళాశాల వాతవ్యక్తమని తోచినది. ఈకళాశాల చెంపిన ఉపాధ్యాయులే ప్రైవేటులను తంతివార్త నడిపి మద్దూరి శ్రీరామకృష్ణగారు యున్నాడు. నిజముగ ఈ కళాశాలందు బోంబే, ది మర్దుల, డువిష్టు కరుకు ఈయన చెప్పియుండలేదు. ఎవరైనచెప్పినను నేర్చుకొన విద్యార్థులు ఇంగ్లీషులో బాగుగ చదువుకొన్న వారై తే నీగాని వారి కీవిద్య అచ్చురు తేనివో నది నిష్ప్రయోజనము. ఇంక తెలుగులో నేర్చుకొనెనెన బాగుగ నేర్చియుండుట మరయుండులను. ఆయన కర్వగలరు. విద్యార్థులు వచ్చినచో తెలుగులో మద్దూరుకు చెప్పటకు ఏర్పాటు గావించబడును. ఇంజనీరుగ కళాలో మర్దుల ఇంజనీరును ఒక ఆఫీస్టా. టుకులరు, చిరవర కళాశాలయందు రీ, రీ సంవత్సరముల నుండి చదువుకొనిన సింహాశ్చర్యపు విద్యార్థి పీరు తేయే పనిచేయుచున్నవని ఇంజనీరుగకళాలోని తక్కినవారు చెప్పిమిదట ఈయనను తగ్గించితిమి.

కళాశాలలో చిరకాలముండి కర్వగం కర్వక యొక విద్యార్థిని నెలకు రు 7-0-0 చొ॥ విద్యార్థివేతనము నిచ్చి కర్వగంనునందు ఉన్నతవిద్యకళను నేర్చుటగాను దిడ్డిదాదికి బంపితిమి వీరురెండును. వత్సరములకాలము నేర్చుకొని తిరిగి కళాశాలకు గడచిరి ఫిబ్రవరిలో వచ్చిరి. కాని ఈకళాశాల స్వయంపోషకము గాకాలవని ఈవారునుమానములలో తెలియచెచ్చినందునదానిని నూతనముగ స్థాపించుట ప్రస్తుతపు సందర్భములలో అనుచితమని యెంచి, ఈయనను మాన్పించితిమి. ఇదివరకు నుండియున్న సామాన్య వర్తంకకళా మామూలుగ జరుగుచు నేయున్నది.

కావున నెట్లు మిద తొమ్మిండుగిరిలోను దిమ్మల చిత్రకారుడు పనిచేయుచునే యున్నాడు. ఒక ఆయన మర్దుల మాషి. ఒకరు కరీర కళా యో మోపాధ్యాయుడు, ఒకరు విద్యార్థిగనుండి అక్రమ టుగను ఇంజనీరుగ అధ్యా

పకును. ఒకరు నూతనముగ స్థాపించి యత్నించి మానుగొనిక కళాశాలనుండి. మిగిలిన రంగులలో ఇరువురు ప్రైవేటికళాశాలరును, క్రింద ఇద్దరిలో నొకరు పండితులును మరయుకరు వాణిజ్యకళాశాల చెండిక చిత్రకళాశాలలోయను అయియున్నాడు.

వైయాకరణము పాలకసంఘసభలందు ఏగ్రిగముగ గావించబడినది. కాని ఒక్కరిచే గావించడలేదు. అట్లు ఎన్నటికిని గావించబడవలవు. ఇప్పటికి కళాశాలలో కళ్యాణకళాశాలందు ముగ్గురు ఇంజనీరులు, 20 మంది కార్మికులను గలను. తివానీ కలి, పడనికళాశాల వానక జరుగుచున్నది బట్టలశ్రేణి కావించుట. కళాశాలకు చెరిన 10 వర్గశాలను ఇంపుడు ఉపాధ్యాయులును గలరు. రంగులవేయు కళాశాలందు రంగులవేయటం, చొప్పకట్టుట, దిమ్మలవేయటం మున్నగు విద్యలు కర్వగమునాట అపుడున్నార 13 గురు విద్యార్థులు కలరు. నవీనచిత్రలేఖకళాశాలనాభివృద్ధి నున్నది. ఇంక సామాన్య విద్య అపుటకు చి॥ శ్రీనివాసరావుగారు కో॥ రామకొట్లకళాశాలకు, ముగ్గురు కళాశాల అని మర్దుల వి. యే. ప్యాసు అయినవరును, ఇద్దరు అండరు గ్రామ్యులెట్లును, ఇద్దరు పండితులును (వీరిలో ఒకరు వి. యే. కొంకిరవ) ప్యాసుఅయినవారు) ఒకడాయింగు మాప్తుగారును, ఒక ప్రైవేటుగ, ఇద్దరు అక్రమటెట్లు, ఒక సంవత్సరముగ, రెవెరింగు, గణితము బోధించు సహాధ్యాయుడును గలరు.

వేమూరి రామచంద్రరావు,
కళ్యాణకళా, పాలకసంఘము, అందు: పుల్లిం.
ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, బందరు.

శాసనసభల ప్రకటనలు

శాసనసభలకు అభ్యర్థులకు నుండినోరెడువారు పంపెడి ప్రకటనలకు కాలం అంగుళముగ దఫా 1-కి రు 2-0-0 చొప్పున చార్జీ పుచ్చుకొనిగాని ప్రకటించబడవు.

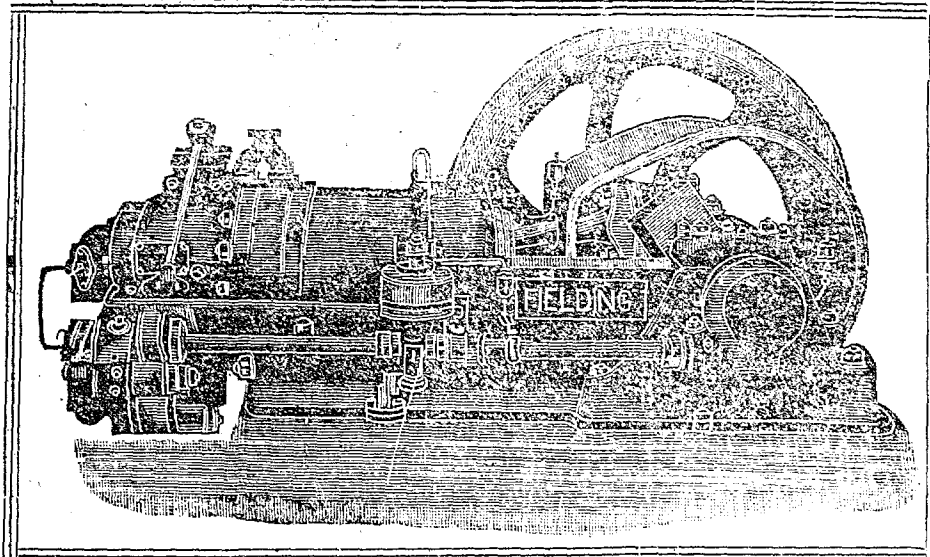
వ్యవస్థాపకుడు

“ఇప్పుడే సీమ కమలములు క్రొత్తగా దిగుమతియైనవి.”

సురజ్ మల్ లల్లుభాయి అందుకో

113 ఆదియపునామకవిధి, మద్రాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన వీల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పభాగకే ఆమోబనుచున్నవి. అన్నియుజాలు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటనల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి భరనమయిన ధరలకు దొరకును అలభ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586 సోల్ యేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,
12, తంబు శెట్టిపేట్, మద్రాసు.

No 3

స్థానికవార్తలు

మాంగైకి వలసపోవద్దు:—త్రుత్తురుకు మాంగైలో భారతీయులకు కనీసం డొలర్లకు పైగా ఉంటుంది. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లిస్తున్న, ఆ సంవత్సరం 11 వలస పోవువారల గమనించవలసినదిగను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—ఆంధ్ర 11 వ తేదీలో ఆంధ్రమునకు వారమునకు వేముంటికి సంవత్సరమునకు 86.6 మంది చనిపోయిరి. ఇద్దరు కలరా తగులగా ఒకరు చనిపోయిరి. ఒక్కరికి స్పాటికము పోయెను. ఇద్దరు స్పాటికమువలన చని పోయిరి. ఇతరవర్గాల వలన 19 మంది చనిపోయిరి.

మద్రాసు వాయువార్తలయము:—మద్రాసు నందను; రంగూననందును నిర్బంధమునకు వాయువార్తలయములు పూర్తిగాకమ్మచున్నవి. ఈ కారణములతోగా నిర్బంధమునందునని చెబుచున్నది. ఇవి పూర్తియైచో గొప్ప బలవంతములకు వాయువార్తలయము లగును.

మాంబళములో దొంగతనము:—క్రిందికి కని వారము రాత్రి 9 గంటలకు, మాంబళములో నివసించుచున్న పత్రికావిరచయితలు పి. ఎ. ఉస్మాన్ ఖాన్ గారింట దొంగలు కడి 105 రూపాయలకు కర్రతోట్టును, బంగారము కొన్ని వాని 90 రూపాయలకు కర్రతోట్టును చెల్లించుకొనిపోయిరి తెలియుచున్నది. పోలీసువిచారణకు కంప్లెయింట్లు జేయబడినది.

చెన్నపురిమండల ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ సంఘము
ఈ సంఘపు అసాధారణసభ కాన్ఫరెన్సుకు తిరువెల్లి వీధిమండలి ఆంధ్రకాంగ్రెస్ కార్యాలయమున ఈ వెల (ఆంధ్ర) 20 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గమనకరమగును. ఈ సభయందు పెద్దెంబరు 15 వ తేదీన జరిగిన జరుగజున్న ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ మహాసభను గూర్చిన కొన్ని ముఖ్యవిషయములు చర్చించబడును.

చర్యనీయాంశములు:—1 క్రొత్తపుల వెన్నకొనుట 2 కాంతివైకుల కాన్ఫరెన్స్ నిర్ణయము 3. కానసభా ప్రవేశము 4 ఇతరవిషయములు.

గద్దె రంగయ్యనాయుడు
గోనుగుంట మొకటసుబ్రహ్మణ్యంశ్రేష్ఠి
వి. యల్. శాస్త్రి.
కార్యదర్శులు.

కీ॥ శే॥ డాక్టరుమిల్లరు

మేధావరుల సభ
రా॥ బి॥ ఓ. కండిస్సామి చెట్టిగారిల్లు (వాయువార్త) 8:—డాక్టరు మిల్లరు చనిపోవుకడను, యేమేమి సంకతులు జరుగుచుండెనో తెలిసికొనుచునే యుండెను. ఇతను చెడు రోజులకు ప్రాణముబోవునగా ఆయన ఎడింబర్గ్ లో నున్న రెవరెండు డాక్టరు మెథ్యెయిలుగారి సోదరికి కలుసు పంపి, ఆ రోజు నా సాయంత్రము కన్యా మున్నగు విషయములగుర్చి వి. యల్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గావించు నుపన్యాసవిషయముల చెప్పుచుని కోరెను. ఆయనకు మద్రాస్ ప్రజలన్నను, భారతీయులన్నను, మానవకాంతి సద్భావములందును అంతటి ప్రేమ యుండును. డాక్టరు మిల్లరు భగవంతుని రాజ్యమునందు జీవించి అందుకై పనిజేసితి ననుభావముతో పోయెను.

ఆట్టి మహామహనుకు దక్షిణదేశము స్మారకముగ నొక చిన్న మేర్పరక కలదా?
ఈపట్టణములో నొక బహిరంగసభ జరుపునట్లును, అందులకు గవర్నరుగారు, అధ్యక్షులుగనుండుటకును అంగీకరించినట్లుల చెబుచున్నది. ఆసభకు అన్ని పక్షములవారును అందఱును వచ్చుటకు ప్రభుత్వము మోదముగాను, అనగా ఆసభ అన్ని పక్షములవారును కోరినవిధముల మేధావరుల సభవలె నుండవలయును. రాజధానికి నాయకుడుగనుండి, సుఖముగ మేధావరుల సభవలెను జూచుట ఆయనధర్మమై యున్నది. కాలేజి డి కమిటీసభ్యులును కార్యకర్తయుగూడ గవర్నరుగారి సభ్యులుగా నుండి కొని విహించుకొని నేర్పాటుజేయవలయును.

మాతన ప్రావృణేతర పక్షము

మద్రాసు కానసభలో డెమోక్రాటిక్ పక్ష మొకటి ప్రారంభించి నవసామని డాక్టరు యం. విజయరావులుగారు వ్యతిరేకము (వాదము) వహించుచున్నారు. ఆరక్షణమునకు ప్రావృణేతర హిందువులు మాత్రముగాక యూరోపియనులును మహమ్మదీయులు గూడ నుండురు. ఈ పక్షమున కొకనిధి యుండవలెనని గూడ చెబుచున్నాడు. ఈ పక్షముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు జాతిప్రాతినిధ్యము తొలగించి న్యాయప్రకారము ప్రావృణేతరముల తదితరుల జాతిహిందువులు నిమ్ము జాతులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగి ఒకరియొక్కను మరొకరియొక్కను సమైక్యతను జేయు, నిమ్ము జాతుధర్మమును నిష్కార ప్రారంభించి ఒకరి ప్రారంభించుటయు, వ్యాపారము సభివృద్ధి చేయుటయు, యూరోపియనులకు కార్యనిర్వాహకత్వముగా కని భాగ మొసంగి ప్రజల చేతులలోనికి ప్రభుత్వము వచ్చునట్లు జేయుట యునై యున్నది. వీరితోబాటు క్రైస్తవులను హిందూదేవదాతా భర్యాదాతలును బిల్లును దు కొన్ని మార్పులు జేసి మతస్వేచ్ఛకు క్రైస్తవ నిలయనట్లు చేయవలెను. ఈ పక్షమునందు కేరగోరు వారు డాక్టరు విజయరావులు ప్రాజెక్టు మద్రాసు అసెంబ్లీ వలెను. ఈ పక్షమునకు సహాయము చేయగోరువారు ఇండియన్ బ్యాంకుకుగాని, డాక్టరుగానికి గాని పంపవచ్చును.

మద్రాసు తపాలా పనివారి ఇబ్బందులు

కాఖాధికారికి చెల్లుపుకొనుట
కపాలాకాఖ డైరెక్టరుకేర లగు క్లార్కుగారు ఈ సగరమునకు వచ్చియుండిరిగాన, కపాలాపనివారి ఇబ్బందులను, వారికి నివేదించుటకుగాను, ఈ పనివారి యూనియను అధ్యక్షుడును ఉపాధ్యక్షుడును అగు టి.వి. శేషగిరి అత్యధికారులకు, సభ్యులూ గారును కార్కుగాని దర్శించిరి. ఇతరరాష్ట్రము వలె వాలిక్ సమానులకు వేతనములను ఈ రాష్ట్రమున గూడ నుండవలెననియు, సెలవులు, పెన్షనులు మొదలకు హక్కులకు అభివృద్ధి కరపరలె ననియు శేషగిరి అత్యధికారులను, సభ్యులూ గారును గోరిరి. క్లార్కుగారు కారణముగా విని తరువాత క్రతుక్రమ మొసగుచు ఈ యూనియను సుకరాష్ట్రీ యూనియనుగ నేర్పరచి జిల్లా యూనియనును దాని కనుబడిగా జేర్పరలె ననియు వారందరను గలసి పెట్టెలు యూనియను ద్వారా తమకవ్వములను చెల్లుపుకొనవలెనని నుడిచెను. ఈ సందర్భమున రాష్ట్రీయ ప్రాముఖ్యులకు కేరలగూడ హాజరయ్యెను. క్లార్కుగారు గురువారము రాత్రి బయలుదేరి కలకత్తాకు జరిగెను.

సామాజ్య ప్రదర్శన బహిష్కారము

నర్ వెంకటరెడ్డిగారి విచారణము

కాంగ్రెసును గూర్చిన ఎత్తిపాడుపులు
కన్యా నిర్ణయము భారతీయులకు కృతరీతిగా నున్నదను కారణమున భరతీయులకు సామాజ్య ప్రదర్శనమున బహిష్కరింపవలెనను విషయమును గూర్చి వ్యతిరేక ప్రతినిధి అభివృద్ధిభాషావర్తి 57 కూర్చా మోడరెడ్డి గారిల్లు వలికి, “భారతీయులందరితో సమానముగ కనుక కన్యా నిర్ణయమున కక్షమా జెంతుచున్నాను. దేశమునకు గొప్ప అన్యాయము జరిగెనట్లు నిర్ణయించుకొని ఇంతకొని బహిష్కరణ సహధావములు దేశీయులకు కృతరీతిగా జేర్చు. సామాజ్యమున భారతీయులకు ఇంతకొని సమానమున హక్కు కలదును. కల్లయని కృష్ణమైనది. ప్రభుత్వ ప్రకటనము గావించబడినది ఇంతియ జేరి మిగిల్చుచును కంగ్రెసుని యంతటితో కృష్ణమిది యూనియనుదేమిది కలదు మధ్య లకు కన్యా భారతీయులకు న్యాయము చేయవలెను పొగటకును సాగింకరెను. దేశమున నన్ను చూపుచో విషయకు ప్రతికారపట్టును నిర్వహ మేకాని జేరుకాదు. దుర్బల్యమున కాంగ్రెసులో కలది తప్పింది. నాయకులు కన్యానిన్ను మనతోడి కేరలుల న్యాయమును హక్కులను సమర్థించుటకు తీవ్రపక్షములు గావించుటలేదు.

కాని బ్రిటిషు సామాజ్య ప్రదర్శనమున పాల్గొనక పోవుటకులను మనకు భిష్ట మెట్లునా? కేరలలో నాకుతోచుటలేదు. ప్రదర్శనము పాల్గొనక పోవుటకు మన కేరలమున కలదు నుడిచినది.

కన్నడదేశములో వరదలు

ధన సహాయము

మద్రాసులో కన్నడదేశమునందు వరదలవలన కష్టముగల్గినవాటికి ధనసహాయము జేయు కేరళదేశ సభుకార్యదర్శిగారు కే. నంజునకావతుగారు, దక్షిణకన్నడము కలెక్టరుగారు కరవలను గూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి పంపిన కంటివార్తను ప్రకటనార్థముచేరి. అందు ఆగస్టు 6, 7 తేదీలను బట్టినవాటి కరవ లెక్కవ వచ్చినట్లును, చాలమంది ప్రాణములు పోయినట్లును, ఇండ్లుచాల కూలినట్లును, పోస్తాఫీసు, టెలిగ్రాఫు తీగలు ధ్వంసమైనట్లును వేయిమంది యిండ్లులేకుండ అల్లల్లుచున్నట్లును, మంగళూరులో క్రిందికి సెలకన్ను కి అనుగుణము యెత్తు యెత్తుకొని పరు కచ్చిట్లును, రైలుకట్ట తెగినట్లును చెబుచున్నారని సహాయముగావలెనని యెన్నెన్నోయో ఉత్తరములను టెలిగ్రాములకు రాగా వేయి రూపాయలు పంపిట్లును, వీరితో కని దుహనియు యింను ధనసహాయము గావలెననియు చెబుచు ప పగోరువారు మద్రాసులోని ఇండియన్ బ్యాంకుకు పంపవచ్చుననియు కార్యకర్తలకు చెబుచున్నాడు.

వి. రా. శ్రీ ములు

న.యుక్త గౌడ సారస్వతకథ 1, 2 కపాల 850 రూపాయలు. జస్టిసు వెంకటసుబ్బరావు 100 యు. గామరావు 100, యన్. కస్తూరి రంగయ్యగారు 100, యన్. గురుస్వామి శెట్టి 50, డి. కే. టెలంగ్ 50, ఎ. కృష్ణస్వామయ్య 50, యన్. రత్న సభాపతిశ్రీ 50, విక్టోరియాపాస్టెలు కన్యాలు 41-14-0 టి. వి. వెంకటరామయ్య 30, డాక్టరు అచ్యుతమెట్టు 25, విద్యాసాగరపాండ్య 25, టి. వి. వేమగిరిఅత్యధిక 25, వి. రామరావు 25, కే. బాలసుబ్రహ్మణ్యఅత్యధిక 25, యల్. పి. గోవింద రాఘవయ్య 25, జస్టిస్ రామేశం 25, జస్టిస్ దేశదాసు 20, సా. మి. వెంకటాచలం శెట్టి 15, వి. రాధాకృష్ణయ్య 10, కే. భావ్యం 10, వి. హెచ్. శర్మ శాఖ పాయిగారిద్వారా కనూలు 12, కన్యకాకాలేజి విద్యార్థుల కనూలు 22-18-0 డాక్టరు. లక్ష్మణస్వామి మొదల్యారు 10, ఒక అభిమాని 5, మేజరు కే. సి. పాండరి 5, డాక్టరు వి. కే. నారాయణ మిశ్ర 2, గేటువద్ద కన్యాలు 7-11-6, వి. శివరావు 5, యల్. నరసింహం 5, యన్. దొర స్వామి అత్యధిక 5, డి. ఆర్. కోడండరామ మొదల్యార్ 5, జై. నూర్యశారాయణ 5, లా. శివ కన్యాలు 3-4-0 రాబిల హెచ్ రంగప్ప 5, యన్. కల్లుల శెట్టి 5, కే. నుండరావు 5, టి. శేషగిరిఅత్యధికారి కంపెనీ 5, పి. శంకరరావు 5, పి. గజేశ్వరావు 5, కొడియాల సుజీతరావు 5, వి. శివశంకరావు 5, కర్నాడ అమృతరావు 2, కే. నుండరావు 2, కేశవరావు, కే. ఆరావముద అత్యధికంగా 2, పి. కి. నుండరేష్ 5, వెంకట రామరావు 1, కే. వి. శేషయ్య 5, పి. జే. కృష్ణరావు 5, యన్. వర్ణిపాదం 2, పి. యన్. విశ్వనాథ క్యూరు 1, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదల్యారు 5, ప. శివరామిశ్రా 1, పి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రి 1, వి. నూర్యశారాయణ 1, ఇ. యన్. చినింబ రంపిశ్రీ 1, పి. కృష్ణమాచారి 1, యన్. రామయ్య 1, పి. శ్రీనివాసయ్యంగా 1, కురుస్వామి క్యూరారునూ 4-2-0 మొత్తం 1819-12-6

ఇందు 1 వెయ్యిరూపాయలు మ. గురూరు కేరళా బ్యాంకులోని లిఖితపట్టి కోశాధికారికి పంపబడినది. అచట కష్టములు చాలయెక్కువక నున్నదిగాన విరాళముల సేకర్తకు భర్యాత్ములు పంపవలెనని కార్యదర్శి కోరుచున్నాడు.

గొప్పమోసము

సార్జెంట్ మేజర్ వారెన్, సార్జెంట్ ఫిల్డెక్, పూలూ పి. బుల్లార్, డిపో బ్యాంకర్, జూబాచర్, మిగిలిన ఇండియా గుమస్తాలు దీనిలోని లాభాల ఆర్జిరికిపో పాలూకు 3 లక్షల రూపల సొత్తు నశపారిచేసెదను సాక్షి పూర్ జిల్లా మీజస్ట్రేటుచే విచారించుచున్నాడు.

నులను పొనుగా ప్రతునగానిది గిరాకీ విచ్చుకట్టుచేసి నానికీ హెచ్చునట్లు సంపాదించుటకే మనము ప్రత్యేకమున పాల్గొనుచున్నాము. దేశములోని చిన్నపక్షములను మాత్ర ప్రకటనగా వింపదలసి నున్నది. ప్రదర్శనమున పాల్గొని పోవువలన లాభమే మియులేదు. కన్యా విషయమున ము. నూగహతూరతులమై యున్నావని మాత్రము తెల్లచును. అట్టియొక్క హమును నూచియటకు మార్గాంశము తెన్నీకలవు. దినకలన సేకర్తకు ప్రయోజనము కలగవోను. మీరు విక్రీతి ప్రదర్శనమువలన కలగనున్న లాభములు లభింపక పోవును.”

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

అరెస్టులమొత్తము

వటేలుసోదరులు గవర్నరుతో రెండుసార్లు ముచ్చటించిరి

ఫలితమేమియును తేలలేదు

వా పూర్వో సత్యాగ్రహ సదృశమున వల్లభులైపటేలు విలభించి పటేలుగారి బీరత్వం రెండుసార్లు మధ్యరాష్ట్రము ల గవర్నరు సర్ ప్రాంత నైయి గారితో సమాధానము గూర్చి ముచ్చటించిరిగాని యింతవరకు ఫలితమేమియును తేలలేదు చాయవారములును సుభాషణములు నింకను జరుగుచునే యున్నవి.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభా సమావేశములు ప్రస్తుతము ముగిసినవి. నియోజితసభ్యులు సభలలో తీర్మానములను గుర్తించి పుడుగూడ ఉద్యోగభ్యుత్థుల సహాయమును మోపియుండిరి నియోజిత సభ్యులను ఉద్యోగభ్యుత్థుల సాంఘిక సమయములందు చాల మైత్రికలిగి యుండిరిని జయస్థులు, మహాబలి, కల్యాణ, బ్రహ్మ, పాఠశాల గార్లు మున్నగు నియోజిత సభ్యులు ఉద్యోగ సభ్యుల సభి సందించిరి. మరల ఎన్నికలు జరిగినపుడు సభ్యులలో కొందరు సభను రూపుమాప వలెనను సంకల్పముతో సభకు వచ్చెదరని తెలిసింది. వారెవరైతేమో విచ్చినను శాసనసభలో భాగపరిగ్రహులుగా తిరు అభిప్రాయమును తెలుప వచ్చువారి కందరిని దొంత సమాచార స్వాగతి మొసంగెదరు. ఇదివరకు నిర్ణయపడినదాని రూపుమాపుటకు కొందరు ప్రయత్నించవచ్చునని ఎవరైతేను ప్రకటించేములకే విజయముకలుగును. నిర్ణయమును నివృత్త్యము నిర్వాహమువలననే రాజనీతిజ్ఞులకు ఘనముగీర్తి కలుగునని సర్ చిట్టచీనుగాను నుండిరి.

14 వ తేదీ అరెస్టులు

15 మంది వాలంటీరులు 14 వ తేదీని సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. వారందరిని అరెస్టుచేసిరి. ఆ కలిసి రిగరు శాగపూరు వచ్చిరి. మీ తెలవచ్చుతెలిసి పోలీసువారు రైలుస్టేషనువద్ద నడుగగా మేము కలకత్తాకు వెళ్లవలచి వచ్చితిమిగాని సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు రాలేదని వారు తెలుపక పోలీసువారు వారిని అరెస్టుచేయడందే జరిగిరి 18 వ తేదీ సాయంత్రము వారిని పిలువవెంట నూరేంపుటో తీసికొనివెల్లిరి (ఆ. వె)

గుజరాతు స్త్రీలసత్యాగ్రహయాత్ర

ఈనెల 18 వ తేదీని స్త్రీమతి కస్తూరిబాయిగారి నాయకత్వముక్రింద 25 మంది స్త్రీలు శాగపూరుకు ఆనాడువారునుండి బయలుదేరెదరు. ఇంకొకరుకు 12 మంది స్త్రీలు సంసిద్ధులైరి.

కాలినడకను ప్రయాణము

ఆనాడువారునుండి శాగపూరుకు కాలినడకను బయలుదేరిన గుజరాతు కులబీరులు 7 వ తేదీకి నూరకుచేరిరి. వారు కడియాడు, ఆనందు, లోదా, ప్రోచిట్టణముల మీదుగా నూరుకుచేరి. ప్రతివోటను పోయి వారికి ఘనమును స్వాగతము లనిచ్చిరి వారు తిర తేదీ ఉదయము న నూరకునుండి బాక్సోలికి వెల్లిరి. బాక్సోలి చాలమంది కులబీరులు వారితో చేరిరి. ఇంకను చాలమంది చేరెదరు. 15వ తేదీకి వారు డూలియా చేరెదరు. 22 వ తేదీకి శాగపూరు చేరెదరు. పిల్లు కాలిడకను బయలుదేరుటవలన ప్రజలలో సభికోత్సాహము కలిగినది.

డాక్టర్ బలవంతరాయశాసనగాారి శాయకత్వముక్రింద మరియూరశము యీనెల 14వ తేదీని ఆనాడువారునుండి శాగపూరుకు బయలుదేరెదరు. ఈ దిక్కున 50 మంది కులబీరులు వెల్లిదరు. ఆనాడువారునుండి యిదివర కిద్దడుడాక్టరులు వెల్లిరి. ఇతరు మాడవారు. ఘోరైద్యుడు. చాలకులుబిడి కలవారు.

వరసింగపూరు నాయకులకు శిక్షలు

భగవంతు శాగపూరు నాయకులకు కంపుట చేసేసాధ్యమున మృతకొందరో ఆశ్రితులైరి. భగవంతు సంతకర్తై రాష్ట్రసంస్థాపకులకు శంకరలాలజీగారిని గూర్చివ్రాసిన కోనగూడెంపట్టణము చేరి 23 సంవత్సరము నివసితయు చేరి

100 రూపాయలు జూరూవాయు కల్పించివో చేరి 6 వారములు కఠిన్ శిక్షయు వేయబడెను. (వేమశారాయణగారి, 18 నెలలు కఠిన్ శిక్ష వేయబడెను.

వీరిలో గండవల్లి, కోమనలూలుగార్ల కిదివరకే ఒక సంవత్సరము కఠిన్ శిక్ష వేయబడెను. వీరందరిమీదను మరి 14 గురిమీదను 5 మాసవృత్తుకేసులుగూడ వేయబడెను. అరెస్టుల విచారణ ఈనెల 18 వ తేదీని జరుగును.(స్వరాజ్య)

నాగపూరులో అరెస్టుచేయబడిన ఆంధ్రవలంటీరులు

స్వరాజ్యభ్యుత్థ సంరక్షకార్థమై గంజాం నెల్లూరు జిల్లాల నుండి 18 మంది ఆంధ్రవీరులు శాగపూరుకు చేరిరి. వీరందరిను బంధింపబడిరి. వీరినామము లీక్రింద వేర్వొనబడినవి.

గంజాం మండలమువారు :— రాపూరు కృష్ణారావు గారు, పూడివెద్ది నువ్వురావుగారు, బల్లెపల్లి కామేశ్వరరావు గారు,గరిమెళ్ల కృష్ణమూర్తిగారు, పూడివెద్ది శూర్యవారాయణ మూర్తిగారు,బుజునుయెగ్గె గారు,ఏలేడెశ్వరవారాయణగారు

నెల్లూరు మండలమువారు — పాటి వె కటనుబ్బారావుగారు, నారు నాగార్యుడుగారు,రాజేటి వెంకటరెడ్డిగారు, సోమపూడి వడ్డనాథశాస్త్రిగారు, లేపల నువ్వురాయుడుగారు, పోలా వెంకటప్పశాస్త్రిగారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి

మాలానా షాకతాలీగారి సందర్శనము

ఉద్యోగులు నిరాకరించిరి

అవమికాలీగారి ప్రకటనము

“వీ అప్పుడు, మహమ్మదాలీలీగం, జహీదారి (షాకతాలీ గారి పెద్దకాదుకు)గార్లు జూలై 19 వ తేదీ సాయంత్రము నకు రాజగోట చేరిరి. 20 వ తేదీని వారు చెరసాల కేగి షాకతాలీగారిని సందర్శింప గోరిరి. వెంటనే అనుమతి నియ్యి పిలువడిని ఉద్యోగులు తెలిపిరి. ఆవాడు వీ అమ్మనుగారు పూజా కోశ తంతివార్త నంపిరి. 21 వ తేదీని మరల పూజా కోశ తంతివార్త నంపిరి. “మహమ్మదాలీగారి రెండేకుమార్తెకు బిల్లుగానున్నది 22 వ తేదీ వరకేగాని ఆకల మేము రాజగోట లో నుండ పిలువేదు అరసర మగు స్వంతపనులమీదనే షాకతాలీగారిని చూడవలసియున్నది జవాబు తెలిగ్రాము ద్వారా పంపవలెను” అని వారు తంతి నంపిరి. ఆరెండు తంతి వార్తలును బీఅమ్మను సాహెబా గారి పంపినను గూడ వానికి జవాబు రానేలేదు. ఈ లోగా నూపర్నెంటు గూడ యిన స్పెక్టరుకును దొరకేమునకును తంతి వార్తలను పంపెను. ఆ అరసరకారము తంతి తెలిసికొనవలెనని 24వ తేదీని ఆరెంకి (భక్త్యుత్తరము వచ్చింది. 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మాసంతి బీఅమ్మను గారికి నూపర్నెంటు తెలిపెను. అందులకు వివరముగా జవాబు (వాసిమరల ఆవాడే వారు నూపర్నెంటుకు పంపిరి. మీజవాబుకు ఎదురమాయువాము. షాకతాలీగారిని చూడకుండ రాజగోట నుండి వెళ్లమని” గూడ అందులో (వాసిరి. “అక్కరసర మగు కుమీద షాకతాలీగారిని చూడగోరి రి దినములనుండి కనిపెట్టుకొని యున్నామని” 25 వ తేదీని దొరకేమునవారికి బీఅమ్మను గారు కరియొక తంతివార్తను పంపిరి. దానికిగూడ దొరకేమున వారు ప్రత్యుత్తర మియ్యలేదు చివరకు (పాణము విడిగి 27 వ తేదీని వారు రాజగోటనుండి వెడలిపోయి రిని జవాదాలీగారు నాకు (వాసిరెంట్)కథ కాలిగారు మాకు (వాసిరి. (దొంబె (కానికల)

కల్లుత్రాగి జూదరులు కత్తులతో నరుకుకొనిరి

మధురలో యిద్దరును చనిపోయిరి
నూనారుకొత్తరు, కాసింసాపాటు అనువాం ద్రిడ్డమన మధురలో చాల దుర్మార్గులు, వాదరులు, తుంకరులు మైయున్నారు. ఈనెల 9 వ తేదీని వా:ద్రిడ్డరుకు కలిసి నెల్లూరు కల్లు (కాకు)దుకాణమున కేగి కల్లుత్రాగిరి. వారికి మైము మోల్లిక కిమ్మకు వారికి కలహము వెరిగి బింజోరులను కత్తులతో సరకు కొనిరి. వారి:ద్దరిని మధురలో దొరకేమునవారి పెద్దత్రువట్టి వెంటనే తీసికొనిపోయిరి గాని ఆ మరునాడే వారిద్దరు శాస్త్రవ్యతిరేకమున చనిపోయిరి (హిందూ)

38 వ దేశీయమహాజనసభ

సన్మానసంఘమువారి ప్రకటనము

38వ దేశీయమహాజనసభను రాజోవు దివంగు మాసాం తమున కా కి నాడ లో క డు నె య ప్రద ము గా జరుపుటకు కలయు యేర్పాటుల నిమిత్తము కార్యనిర్వాహకాధిక సంఘము లెన్నుకొనబడెను. ఏర్పాటులు పూర్తి కాబడుచున్నవి. ఆంధ్రదేశముందు కాంగ్రెసుమహాసభ జరుపుట కిది ప్రథమము. దేశవీరీతులను బట్టి దేశమును ప్రస్తుతము కలవర పరుచుచున్న ముఖ్యవిషయము లన్నియు చర్చించుటకుగాను అఖిలభారత ప్రముఖులు యావన్మందియు కాకినాడ కిచ్చక విచ్చేయుదురు. ఆంధ్రరాష్ట్రముంత యామహానీయులను దర్శించి వారి మహోప శ్వాసముల శాలకించుభాగ్యము ఆంధ్రమహానుభవ నేటికి కలుకుడినది. మరియు తత్కాలముందు భాగతరస్తు మహాప్రదర్శనమును హిందీసమ్మేళన మహాసభయు లానుగాగల యితర అఖిలభారతకథలు గూడ కడువైభవముతో కావించబడును. భారతదేశ జాతీయదినము కాంగ్రెసువారమున కాకినాడ జట్టెనుందు కేంద్రకరింపబడుననుట అతిశయోక్తికాదు.

కాటెట్టి యితరణమును గుర్తించి ర్మ్యపటి ఆంధ్రము శ్రీపురుషు లెల్లరును సన్మానసంఘ సభ్యులుగాజేరి (ప్రాథమిక, ఆయాజిల్లాలకేర్పడుపబడిన సభ్యత్వపునఃఖ్య పూర్తియైనవియుట కభ్యునుజేర్చుకొనుటకు సాధ్యము కాకుండును. కావున వెంటనే తిమజిల్లా కాంగ్రెసుకేటీనులనుండిగాని సన్మానసంఘకార్యదర్శి కాకినాడ (వాసిగాని దిరిఖాస్తు ఫోనులను తెప్పించుకొని రి 25 లు కథ్యత్వపుచందాను కమకేక్కిగలది విరాళములను చెల్లించి సన్మానసంఘసభ్యులగుటకు ప్రార్థితులు.

కాంగ్రెసు మహామంకంపమునందు స్థలము సంపాదించుటకు టచేత ప్రేక్షకులుగా వచ్చుటకు అంగుల కంతగా నవకాశ ముండలేదనియును. కావున సన్మానసంఘసభ్యులుగా జేరుట అత్యవసరము.

సన్మానసంఘ కార్యాలయము } నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రాపు, కాకినాడ. కార్యదర్శి.

మేకు మున్నేను గారు

తెలకునిధికి సొమ్ము వసూలుచేయుట కిత్రి కధికార మిచ్చి యుండలేదు

ఇదివర కితడొకసారి మోసము చేసెను

పశ్చిమగోదావరి మండలకాంగ్రెసుసంఘసభ తాడేపల్లిగూడెమున యీ నెల 20 వ తేదీని జరుగును.

అత్తిలి గ్రామవాస్తవ్యుడగు మేకు మున్నేనుగారు తెలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనమును వసూలు చేయుచున్నాడని తెలిసింది. అటుల కనూలుచేయుట కిత్రి కధికార మియ్యలేదు. వెనుక నోక సాంగూడ నిరతు మాయమాటలు పెప్పి ధనమును వసూలుచేసి దాని సవహరించియుండిన గాన కేకీయు లిట్టమోసగాండ్రనివయమున శాగ్రత్తగా నుండవలెను.

చాల ముఖ్యులుగని విషయములను చర్చించుటకు యీ నెల 20 వ తేదీని తాడేపల్లిగూడెములో శశ్వదగోదావరిసం డలభ జరుగను; గ న సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రాగోర దను అని మండిలసంఘకార్యదర్శి శ్రీయంత దండు వారాయణ రాజుగారు. ఏలూరునుండి మాకు తెలిసిరి. (కంతివార్త)

మాలానాహజరతు మోహనీగారు

రహస్యముగా లేఖలు వ్రాసినందులకు కేసు

ఎరకడ చెరసాలలోనున్న మోహనీగారు ఉద్యోగుల అనుమతిని పొందకుండ కెరసాలలోనుండి బయట నున్నవారికి వుత్తరములు వ్రాసిరిని కేసుచేసిరిని తెలిసింది. (స్వరాజ్య)

జనాబు లింగమిర్రాను సాహెబుగారికి శిక్ష

జనాబు లింగమిర్రానుసాహెబు (దిండిగం) గారికి మఘ ర్లో ఒక సంవత్సరము కఠి శిక్ష వేయబడెను. (స్వరాజ్య)

అవసర దేశీయమహాజనసభ

ముఖ్య విషయములు

శాసనసభలకు వెళ్లగూడదనియే నాముఖ్యాభిప్రాయము

భారతకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షునితో సంభాషణము
ప్రస్తుతము చెన్నపురి లిరుక్కుల్లో నీలి వీరాస్వామి వీధిలోనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు జే. భక్తేశ్వర శాస్త్రిగారు పుట్టుటగారి బసకు మాత్రమిది 18 వ తేదీ ఉదయమున వెళ్లి వారిని సందర్శించి అవసర దేశీయ మహాజనసభను గూర్చియు నాగ్రహము సత్యాగ్రహమును గూర్చియు ప్రశ్నింపగా వారి జవాబులు ఇవి.

జే. భక్తేశ్వరుల కర్తవ్యమును నిర్ణయించుటకు అవసర కాంగ్రెసు మహాసభ వారు తీర్మానమును గురించి మౌనముగా ఉన్నారని తెలియజేసినారు. నా ముఖ్యాభిప్రాయము శాసనసభలకు వెళ్లగూడదనియే. సమాధానము తుదికి వలెనని కొంతవరకుగాని అనుమతమును గూర్చియు ప్రస్తుతము ఏమూర్తమునకును గూడ అంగీకరింపగూడదు. శాసనసభ ప్రవేశమునకు అనుమతమును మంత్రిమండలి ఫలితము కలుగజేయునను సంగతి నాకు తెలియదు. శాసనసభలకు వెళ్లి అచట ప్రతినిధులుగాని నిరంధరులుగానే కలిగింపవలెనని కాంగ్రెసు కోర్కెను కలిగింపవలెనని మొదటి ఉద్దేశమునకు అంగీకరించి మొదట స్వరాజ్యమును చేరువారిలో ప్రమాణముగా వారే కొందరి ప్రయత్నము కలిగిరి. ముఖ్యముగా వేరూ చారిలో నిష్ఠుడుగూడ నా మొదటి సంకల్పము ప్రబలముగా నున్నదో లేదో నాకు తెలియదు. అటుల శాసనసభలకు వెళ్లి నిరంధరులుగా కలిగింపవలెనని వాదించుటగూడ నే సంగతియే వాడను గాను కాని ఆ ఉద్దేశము గూడ స్వరాజ్య పక్షమువారి కిచ్చుటలేదని తెలుపుటకే నే నివేదించుచు నున్నాను. ఇప్పుడు శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చునని తీర్మానము మహాసభలో నామోదించబడినచో యిదివరకు న్యాయవాది-ఉపాధ్యక్షులు వచ్చును మన కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుచున్న వారుగూడ మరల తమ తమ వృత్తుల నవలంబించి గోరకరు. అటుల జరిగినచో ప్రచారముల సంఖ్య చాల తగ్గిపోవును. అందువలన అనుమతమును తప్పక అంగీకరించుటకు ఇంతకు స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలకు వెళ్లి ఏమి సాధింపగలరే? మితవాదు లిదివరకే శాసనసభలకు వెళ్లి ప్రయత్నించి విఫలమైరి. మరల మన స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ నా ప్రయత్నమునే చేయుట నిష్ఠులము. శాసనసభలకు వెళ్లవలె ననిన ఎన్నికలను గూర్చియు దీక్షనంతన వినియోగించ వలసివచ్చును. అందులను ప్రజలు అనుమతమును చేయజేయవలెను. శాసనసభలకు వెళ్లవలె ననిన మరల వెళ్లవలెనని యిట్లు పన్నాములు మున్నగువాని నవలంబించవలసి వచ్చును అట్టి తంత్రములు జరిగి పరిశ్రాంతిలతో త్యాగమును చేయవలెనని గాంధీమహాత్ముడు పేరేసిరి.

ప్ర:—శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చు సవరీర్మానము అవసర మహాసభలో నామోదింపబడు ననుకొందము. అప్పుడెందుల కంగీకరింపనా తమిళమున?

జ:—“మహాసభలో నాతీర్మాన మోదించబడినచో అందుల కంగీకరింపని వారా తీర్మానమునకు ప్రతిఘటనగా నే పనిని చేయగూడదు. శాసనసభలకు వెళ్లగూడదని కట్టి అభ్యంతరమును కలిగించుటకు గయామహాసభలో నామోదించబడిన తీర్మాన నిర్మాణ విధానమును దీక్షతో కొనసాగించుట అన్నిసంఖ్యలకు ముఖ్య కర్తవ్యమని నా అభిప్రాయము. కాంగ్రెసు మహాసభ వారామోదించిన తీర్మానమునకు మద్దతుగా వెళ్లి ప్రచారము చేసే చేయుటకు నే వెంటి ముత్రమును కలిగిరి. జే. భక్తేశ్వరుల (రాష్ట్ర) లో, మండల, తాలూకా, గ్రామాది కాంగ్రెసు ఉపసంఘములన్నియును అవసర మహాసభలో నామోదించబడిన తీర్మానమునకు విశ్వాసమును మాపవలెనని గాని ప్రతిఘటన ప్రచారము చేయగూడదు. శాసనసభలకు వెళ్లగూడదని వెళ్లవచ్చునని మనకు ప్రస్తావించినది. శాసనసభలకు వెళ్లకు కంగీకరింపని వారందరూ దీక్షతో నిర్మాణవిధానమును సాగింపవలెను.

ధిల్లీలో మహాసభ

అవసరమహాసభను ధిల్లీలో జరుపుటకంటే ముగ్ధులెరి మేది యును నాకు కనబడలేదు. బొంబాయిలో అవసర మహాసభను

జరిపిన అందరిని సాక్షర్యముగా నుండును సదుద్దేశముతోనే అవసర మహాసభను బొంబాయిలో జరుపవలెనని సభ్యులలో చాలామంది కోరిరి. బొంబాయిలో నాగభను జరుపుటకు శ్రీ. శ. నరసింహాచార్యులు చాల అభ్యంతరములను చెప్పి మహాసభను బొంబాయి రాష్ట్ర సంఘసభ్యులను ఆశీర్వాదమును పురల సంగీతంపరచుచున్నదియు అవిషయమున వారిని వరల ప్రోత్సహ పరుపదగుననియు మేము అభిప్రాయపడుట కామె నాగభమునకు కొంత అవకాశము గోచరించెను. బొంబాయిలో సభను జరుపవలె సవరీర్మానము నామోదించుటలో అది సాధ్యము గానియో దానిని మరియొకతావున జరుపుటకు నాగభికార మొనగబడియె యుండెను. పిమ్మట నేను నరసింహాచార్యుల చాల ప్రతిఘటి నను ఆమె అంగీకరింపలేదు అవసర మహాసభ నెంతమాత్రము బొంబాయిలో జరుప వలెననియే ఆమె రాష్ట్ర సంఘాధ్యక్షురాలుగా నాకు లేఖను గూడ వ్రాసెను. అప్పుడు ధిల్లీకింటి అనుకూలస్థలము గోచరింపవలెనని ధిల్లీలో నాగభను జరుపుటకు నే సంగీకరించితిని. నేట్లు నిర్ణయించుటవలన చాల దూరస్థలములందు నాకి యిప్పుడు కలగల దని నే నెరుగుచుచుగాని అదిరప్పని సరియైంది గావున మహాభార మని వారెవరు నానుచింపగూడ దనియు అభ్యయెక్క ప్రా ముఖ్యులను గ్రహించి ఎన్ని ఇబ్బందులైనను ఎల్లవారును తప్పక నాగభకు వారలెనియును నేనువారిని మహాభారతముగా వే దుచున్నాను. కాంగ్రెసుయొక్క ప్రస్తుతస్థితి కడు దుస్థువము గానున్నదిగాని నీడుధిల్లీలోనుండి కాంగ్రెసు సుధరించుటకు ఏ తరీ మహాత్యాగ మవసరమైనను దేశీయులు వెనుదీయగూడదు. జే. భక్తేశ్వరులైన కాంగ్రెసు సుధరింప గలగుటకును సభ్యులు రూఢిగా కలిగినచో నదెట్టి దుష్టకార్యమైనను దానిని నేర చేయుటయే ముఖ్య కర్తవ్యము.

సత్యాగ్రహము

నాగభురు సత్యాగ్రహమును గూర్చి ముఖ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో నామోదించబడిన తీర్మానముల ఫలితము తెలుపర తును కాంగ్రెసుసంఘము నాగభురుకు కలంబీతులను పంపుచు నే యుండవలెనని జేతభక్తుడు నుడివెను. (హిందూ)

బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు

ధిల్లీలో నెవ్రెంబరు 15 వ తేదీని జరుగబోవు అవసర జేత మహాసభను గూర్చి వీరూరు ఆశీర్వాదమును పొందుటకు బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు జేతపత్రిక క్రియ (వాసిరి).

“గాంధీమహాత్ముని సిద్ధాంతములనే అంగీకరించి అనుసరించుచు స్వరాజ్యసంపాదనమునకు లనహాయోద్యమ మొకటితప్ప మరేసాధనమును లేదని నమ్మువారిపై నిపుడు గొప్పభార మేర్పడి యున్నది. ధిల్లీలో అవసరమహాసభలో శాసన సభలకు వెళ్లవచ్చు సవరీర్మానమే ఆమోదించబడి నను మహాత్ముని సిద్ధాంతములనే నమ్మువారందరును ఆ సిద్ధాంతముల నెంతమాత్రమును సతీకరింప గూడను. జే. భక్తేశ్వరుల రాష్ట్రమువారి కందరికిలీ లనహాయోద్యమమునందే గట్టి నమ్మకము కలదని వా రిది వరకు నాలుగుసార్లు నిదర్శనపూర్వకముగ చూపి యున్నారు. ఇప్పుడు మరల నైదవసారి ధిల్లీనగరము నందు గూడ నలులై చూపించెద రని నమ్మెనను. అవసరసభ ధిల్లీలో జరుగుచున్నది. ధిల్లీలో స్వరాజ్య పక్షము వారి ప్రాబల్యమే హెచ్చుగా నున్నది. బాసుగారు చూపించిన క్రొత్తదారిని త్రొక్కువారికి అనవసరమవలెనని కలుగునట్టి కారాగృహ ప్రవేశాదులగు నిడుములు కలుగవు. ఇట్టి ఆకర్షకము లున్నను గూడ అనహాయోద్యమమునందును గాంధీమహాత్మునందును గాఢవిశ్వాసమును, గురుభక్తియును కలవారందరును ఈ ఆకర్షకములకు లొంగిపోక స్థిరస్థితి ముతో నుంచు రనియే నమ్మెనను.”

అని బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు వ్రాసిరి. (ఆ. పే)

సన్మానసంఘమువారి ప్రకటనలు

ధిల్లీలో జరుగగల అవసరమహాసభ సన్మానసంఘ కార్యదర్శి ధిల్లీనగరమునుండి యూనెల 8 వ తేదీని మొదటి ప్రకటన

మును, 10 వ తేదీని రెండవ ప్రకటనమును చేసెను. ఆ రెండు ప్రకటనల సంగతినూ నిజర కీర్తిలో ప్రకటించెను.

సన్మాన కార్యసంఘసభ్యులు

సన్మానకార్యసంఘసభ్యులు 18 మంది. వారిలో యింక ను యిద్దరు ఎక్కు కొనబడ లేదు (1) మహామతి హాకిం అబ్దుల్లా ఖాన్ సాహెబు (2) సర్దార్ నానకుసింగ్ (3) బులక్ శాహు (4) (బా. షే. బి. షంకర్) (5) మాలావా అబ్దుల్లా సాహెబు (6) మాలావా అబ్దుల్లా అజీజ్ (డాక్టరు) అహ్మద్ సాహెబు (7) మాలావా అజీజ్ మహ్మద్ సాహెబు (8) డాక్టరు అబ్దుల్ రహమాన్ సాహెబు (9) సందీప్ షాహు (10) బాలా దేశ్ ముఖర్జీ (11) బాలా నారాయణ్ సాహెబు గారు ఎక్కుకొనబడిరి. ఈ సంఘమునకు నాగభ అహ్మద్ సాహెబు అధ్యక్షుడుగను అసహాయక కార్యదర్శిను ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ ఎన్నికలు యూనెల 7 వ తేదీని జరిగినవి.

నెవ్రెంబరు 15 రెండవవారమునుండి ధిల్లీలో వానలు విస్తారముగా కురియుచుగాని అప్పుడును దబాటువాన రావచ్చును. దేశీయ భోజనశాలలు చాలగలవుగాని అంగ్లేయ భోజనశాల లెక్కటికి కొద్దిగా మాత్రమే లెరుగ వలదును. ఎంతయెంత ప్రతినిధులు వచ్చెదరో నెంతనే రాష్ట్ర సంఘములకు సన్మానసంఘమునకు తెలివలెను ప్రేక్షకుల వరభాక్తులు నెవ్రెంబరు 15 తేదీనుండి సమావేశమవును. సమావేశములో ప్రత్యేకసభలు కొరవారున, సభ ప్రోగ్రాములో అద్వైత ప్రేఖ మెంటు చేరగోరువారును నెంతనే సన్మానసంఘ కార్యదర్శి ధిల్లీ వ్రాయవలెను. అని సన్మానసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను. (హిందూ)

ఎన్నికలకు నిలువగోరిన సభ్యుడు

“ధిల్లీలో జరుగు అవసరమహాసభలో శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చునని తీర్మానము ఆమోదించుటకు సమర్థులముతో నేను గోదావరినుండి గ్రామనియోజకుల ప్రతినిధిగా చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలకు నిలువగోరుచున్నా నని ప్రకటించగోరెను” అని రామచంద్రపురం తాలూకాలో అధ్యక్షుడు బిక్కిన వేంకటరత్నంగారు మాకు తెలిపిరి. (తంతివార్త)

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము - బందగ

ధిల్లీలో నెవ్రెంబరు 15 తేదీ జరిగిన అవసరజేత మహాసభకు ప్రతిఘటనగా బోధదయకన్న వారు దిరభాక్తులకు రూ. 8 ల ప్రవేశమునకుతో యూనెల 20 వ తేదీలోగా మా కార్యసాహసకు చేరుకొను సంకల్పము. శాసనసభలకు దిరభాక్తులముల ప పురును.

చె. వేం. నరసింహయ్య, కార్యదర్శి.

“ఉత్తర అనుచేపుర మండల వాటియ సంఘము”

వైసంఘమువారి సాధారణ సమావేశము యూనెల 22 వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు అవసరమహాసభను “వివాదీని” కార్యాలయము నందు జరుగును. ఈక్రింది విషయములు చర్చించబడును. పభ్యులందరు తప్పక విచ్చేయవలెను.

చర్చించబడు విషయములు:—(1) ఉత్తర, దక్షిణ అసంతృప్తులందలములను ఒకటిగా చేయవలయునని శ్రీయతల్లూరు ముచ్చగపుగారు సంపిన అర్జి (2) అవసరకాంగ్రెసు మహాసభకు ప్రతిఘటన యెన్నుకొనట (3) కార్యనిర్వాహక సభ్యులను యెన్నుకొనట (4) ఇతరవిషయములు.

కోట్ల శ్రీనివాసాచార్యులు, కార్యదర్శి

కొత్తపేటతాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘము

ధిల్లీలో ప్రత్యేక జేత మహాసభకు ప్రతిఘటనగా వెళ్లగూడదని 18 వ ఆగష్టునాల్గు దిరభాక్తులు రూ. 3 లు మూడురూపాయల రుసుముతో జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు పంపవలెను. లేదా ఈనెల 24 వ తేదీని తాలూకా కాంగ్రెసు ఆఫీసులో జరుగబోవు యెన్నికల సమయమున కార్యదర్శికి అందించవలెను.

గోటటి వెంకట్రావు, కార్యదర్శిగారు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923-నవంబరు 15 న తేది

బుధవారము

విజయ సాధనము

విజయము ధర్మాధీనముని ప్రపంచము నందలి పురాణోక్తిహాసము లనంతముఖములను బోధించు చున్నను మమకారాహంకారములు ప్రతిబంధకములై సమ్యాహమును గలుగజేయుచు ధర్మారాధనమును దుర్భరముచేయుచున్నవి. సాత్త్వికప్రతిభకు మూలమైన మమకారాహంకారభావములు భారతహృదయమును నావరించి ధర్మరీక్షణమును దుర్లభము చేసినవి. ప్రజలదృష్టి నిత్యప్రయోజనములనుండి మఱి, తాత్కాలిక ప్రయోజనములందు లగ్నమగుచున్నది. ప్రజలధర్మదీక్ష శిథిలమై వారి దృష్టి సామాన్య విషయములందు లగ్నమగుచు పురుషార్థసిద్ధికి ప్రతిబంధక మగుచున్నది. ప్రజానాయకులు ప్రజాదృష్టిని గాంధీమహాత్ముడు పదేశించిన ధర్మమార్గమునుండి మరల్చుచు మహాసంక్షోభమునుగలుగజేయుచుకాకారనారదులకానందమును గలుగజేయుచున్నారు. నాయకులకలహములు ధర్మబలమును శిథిలముచేసి యధర్మబల ప్రభావమును సువ్యక్తము చేసినవి. ధర్మప్రతాపమునకు కంపము నొందిన అధికారహృదయమునకు శాంతి గలిగినది. నిరంకుశాధికారమునకు సహజమైన నిర్లక్ష్యభావ మధికారహృదయమునందు ప్రబలుచు స్వరాజ్య సిద్ధి దూరమగుచున్నది. సూక్ష్మదృష్టితో దేశ పరిస్థితుల నవలోకించునపుడు సత్తాధిపతి తల్ల మగుచున్నది. గతించిన మూడేండ్లయందును అసహాయోద్యమమును శాసనసభలును సమకూర్చిన ఫలమును సింహావలోకనము చేసినపుడు సత్తాధిపతి గ్రాహ్యము గాగలదు.

అసహాయోద్యమము

గాంధీమహాత్ముడు పదేశించిన అసహాయోద్యమము ధర్మోద్యమ మని యుద్దయప్రభావము విశదముచేసినది. అసహాయోద్యమము భారతహృదయమునందు దాత్మవిశ్వాసమును నిరంకుశవర్గము నందు భయకంపములను గలుగజేసినది. ప్రజాహృదయమునందు త్యాగపూర్వకమైన ధర్మారాధన దీక్ష వికసించినది. భారతీయుల ధర్మారాధనదీక్ష భారతహృదయమునకును ప్రపంచహృదయమునకును నూతనశోభ నొసంగినది. మహానుభావుల యాత్మసమర్పణము విభ్రాంతిని గలుగజేసినది. వేల కొలది ప్రజలు త్యాగకుసుమములను సమర్పించి ధర్మప్రతిష్ఠను లోకమునకు సువ్యక్తముచేసిరి. మానవహృదయమునకు సహజమైన ధర్మారాధన పరత్వము వ్యక్తమై యథార్థమైన విజయసాధనము గోచరమైనది. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధము ధర్మ విజయమును అధర్మ పరాజయమును స్థాపించినది. గాంధీనామము ధర్మవిజయమునకు లక్ష్యమై విశ్వ వ్యాపకమును గాంచినది. శాశ్వతప్రతిష్ఠను గడించి పరదేశీయులకును నారాధన యోగ్యమైనది. ప్రజాశక్తి ధర్మసంస్థాపనమునకు వినియోగపడగల విధమును అసహాయోద్యమము విశదముచేసినది. యువ ధర్మాగ్రమున సమయమునకు జేసిన హరతాళములు ప్రజాబలమును నిరంకుశవర్గమునకు హృద

తముచేసినవి. అధికారవర్గమునకు గర్వభంగము గలిగినది. కోపావేశము గలిగినది నిర్బంధప్రవాహము వెల్లువలై పారినను ప్రజాశక్తి విజయమును బొందినది. త్యాగమార్గము నవలంబించిన అకాలీల యుద్దయము విజయమును బొందినది. త్యాగసాధనము నారాధించిన స్వరాజ్య పతాకోద్యమమునకు విజయమాసన్నముగ నున్నది. ప్రజాహృదయమునందు దహర్వమైన ధర్మారాధన పరత్వమును గాంధీయుద్దయము స్థాపించినది. ప్రజలయందు నిరాడంబర జీవనము ధర్మపరత్వము త్యాగశీలము స్వరాజ్యనుతాపము వికసించినవి. గాంధీయుద్దయము సహజమైన స్వరాజ్యసంస్థాపనమున కంకురారోహణమును జేసి నిరంకుశాధికార హృదయమునందు భయకంపములను గలుగజేసిన విధమును నిర్బంధ పరంపరలు విశదము చేయుచున్నవి. దేశమునందు దంతటను విచ్ఛలవిడిగను నిరంకుశాధికారము ప్రయోగించుచున్న నిర్బంధ శాసనములు వారహృదయము నావరించిన భయభ్రాంతులను వ్యక్తముచేయుచున్నవి. దేశమునందు దుదయించిన భేదాభిప్రాయము అధికారహృదయమునకు శాంతిని గలుగజేసినది. అధికారహృదయమునందు ప్రజాశయములపట్లను నిరసనభావము వర్ధిలినది. నిరంకుశవర్గము సహకారానుచరులను సయితము నిరాకరించుట కుపక్రమించినది. అసహాయోద్యమ ముచ్చదశయందున్నపుడు చూపిన కారవసన్యాసములను సహకారానుచరుల కధికారవర్గ విపుడు చూపుట లేదని రాజ్యాంగ వ్యవహారములు విశదముచేయుచున్నవి. కెనియా సమస్య శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి పరాధవము శాసన సభల తీర్మానముల నిరాదరణము నిర్బంధములు మొదలగు వ్యవహారములు నిరంకుశాధికార హృదయ స్వభావమును విశదముచేయుచున్నను శాసన సభల వ్యామోహము నాయకుల నాకర్షించుట విచిత్రముగ నున్నది.

శాసనసభలు

శాసనసభలు గతించిన మూడేండ్లయందును జేసిన ఘనకార్యములకు నిర్బంధపరంపరలు లక్ష్యములుగ నున్నవి. మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ సత్తాగ్రహవిషయమై చేసిన తీర్మానమును నిరంకుశ ప్రభుత్వ మాదరించుచున్న విధము శాసనసభారాధకులకు సేతాంజనముగ నుండగలదు. నిరంకుశాధికారవర్గము సభాతీర్మానమును నిర్లక్ష్యము చేయుచు నిర్బంధవిధానమును యథావిధిగ సాగించుచున్నను శాసనసభల వ్యామోహము నాయకులను షీడించుట విచిత్రముగ నున్నది. శేషగిరిలయ్యగారు తమపక్ష మింతవరకును శాసనసభయందు జేసిన ఘనకార్యములను విశదముచేయ లేకపోయినను తమ పక్షమునకు వోటుల సీయమని కోరుట విచిత్రముగ నున్నది. శాసనసభలు చేసిన ఘనకార్యములను శ్రీయుత చెరుకువాడ వేంకట నరసింహముగారు ప్రచురించిన పుస్తకమునందు బాగుగ వివరింపబడినది. శాసనసభల ప్రయోజనము స్వల్పమనియును నవి జాతీయ దాస్యవిమోచనమునకు గాకను జాతీయదాస్య బంధనమునకు వినియోగ పడినవనియును గత కాలానుభవము విశదముచేయుచున్నను ఆయనుభవమునకు విరుద్ధముగను కాంగ్రెసు నందీక్షియముపట్లను భేదాభిప్రాయములుగలుగుట శోచనీయముగ నున్నది. శాసనసభ లే పడుగు నాయకులకో వారి రాజ్యాంగపరిజ్ఞానమును వ్యక్తము చేయుటకు నాటకరంగము లైనను ప్రజల ధర్మసంకల్పమును వ్యక్తముచేయుటకు రంగములు గాజాలవు. ప్రజా ధర్మసంకల్పమును నిరంకుశవర్గమునకు బ్రత్యక్షముచేయుట కసహాయోద్యమమే

పరమసాధనముగ నున్నదని యనుభావము విదము చేయుచున్నను నాయకుల మమకారాహంకారములు శాసనసభలకు వారిదృష్టిని మఱియుచు దేశమునందు సంక్షోభమును గలుగజేసినవి. ఈ సంక్షోభము కాంగ్రెసుబలమును క్షీణింపజేయుచు నిరంకుశ సీతికి బలము నొసంగినది. ప్రజాబలము నుద్ధరించుటయును కాంగ్రెసు ప్రతిభను గాపాడుటయును విజయసాధనములుగ నున్నవి. డిల్లీయందు రాగల మాసము నందు గూడ నున్న ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశ సమస్యను నిర్ణయింపవలసి యున్నది. డిల్లీ కాంగ్రెసు సమావేశ మేమి నిర్ణయించునదియును కాలము తెలుపగలదు. డిల్లీ సమావేశమున కధికమగు ప్రజలుకాదలి తమ ధర్మసంకల్పమును విశదముచేయుట వర్తమాన సందిగ్ధసమయమునందు దవనం బగుచున్నది. శ్రీ కాశ్యోరరావు గారు ప్రస్తుత స్థితియందు బహిష్కార విషయము నను అభ్యర్థిత్వ విషయమునను మండలసంఘముల యభిప్రాయముల నన్వేషించుట కవసరము గనుపించును. కాశ్యోరరావుగారి ప్రకటనము దురభిప్రాయములకు మూలకారణము గావచ్చును. డిల్లీ సమావేశ ఫలము తెలుపరీతి యభిప్రాయ ప్రకటనమును విరమించుటయే యుచితముగ నుండును. అసహాయోద్యమ మతిస్వల్పకాలమునందు భారత దేశమునకును ప్రపంచమునకును గావించిన మహాపకారమును సూక్ష్మదృష్టి గల వారు బాగుగ గ్రహింపగలిగిరి. స్వప్రయోజన పరాయణు లసహాయోద్యమము నశిచినదని ఘోషించిన పురషార్థసిద్ధికి సహజ సాధనమైన ధర్మోద్యమము నశింపజాలదు. ప్రజలును నాయకులును మమకారాహంకారములను విస్మరించి ధర్మోద్యమము నారాధించి విజయమును బడయుటకు బ్రయత్నించుచు గాక!

డెల్టా సాగు బడి

శ్రావణమాసము ప్రవేశించినను తూర్పుతీరము మండలములందును కశ్మీరమాండ్రమండలములందును నింతవరకును వట్టుమని యొక పెద్దరాన యైనను కురియ లేదు. మెట్టపైరులు మొలకలేత్తినవి యెండిపోవుచున్నవి. గుంటూరుమండలము నందు మెరకపైరులు చెడిపోయినవి. ఆమండలమునందు నూతులు పట్టిపోయినవి. కృష్ణా గోదావరి మండలములందు కృష్ణా షాధ మా సాుతములకైనను ఊడుపులు మగియలేదు. పడమటి కనుమలందు మంచి వానలు కురిసి కృష్ణా గోదావరి నదులు కూలంకషముగ బారుచున్నను వరినాటు వెనుకబడినది. గత వారమునందు కృష్ణా నదికి ఆనకట్టమీదుగను 16 అడుగుల నీరు ప్రవహించినది. పెద్దకాలువ లన్నిటి యందును నీరు నిండుగ బ్రవహించుచున్నది. కాలువలు కట్టకను నీరు మురికికాలువలందు వ్యర్థముగ బోవుచున్నది. పిల్లకాలువలందు నీరు పెద్దకాలువలకు దగిన రీతిని బారుటలేదు. కొంచెముగాను కుండతూరలుగుండా పారుచున్న నీటిని నెరియలు మ్రొగి వేయుచున్నవి. కృష్ణ వేణువై ప్రసన్నురాలై నను పూరులు ప్రసన్నులు గాకున్నారు. డెల్టా భూమిలందు సగము భాగము భూములు సాగు గావలసియున్నవి. సాగై న భూములను నీరు చాలక యెండిపోవుచున్నవి. కాలువల నీటితో నిండియుండుటయును చేలు నీరు లేక యెడుటయును సాగు సాగకుండుటయును రయితులకు సంతాపమును గలుగజేయుచున్నది. రయితుల మొరల రణ్య రోద సముగ నున్నవి. అధికారులు నీటిని నియమానుసారముగ విడుచుచున్నామని

యరీలకు బదులు చెప్పచున్నారు. అధికారుల యుత్తరువులు నియమానుసారముగ నున్నను రయి శులకు సంతృప్తి గలుగజేయజాలవు. ఇంకొక కక్ష మీ రిలిని గడచిపోయిన దెల్పాభూములకు నీటి యవసరమే తీరేదేవును. భూములు పండినను ఎండి నను రయితులు చెల్లింపవలసిన ముడుపులు మూతము లేవు. ఇంకను వేలయకరములు సాగు గవలసియున్న తరుణమునం దధికారులు భూము లకు నీటిని సప్రచేయుటయందు విశేషమైన శ్రద్ధను సుదారబుద్ధినిజావవలసి యుండును. పిల్లకాలవలకు నీటినినిండుగ వదలియును ముగిసినీటికాలువలండ్లము వేయించియును నీటిపారుదలకు పెంపనే సదుపాయ ములను గల్పించుట అధికారులధర్మమై యున్నది. నోరు లేని రయితులు చేయున దేమియును లేక పొందుచున్న దుఃఖ మధికారహృదయమును కర గింపజాలకుండుట సంతాకరముగ నున్నది. ప్రజా త్నేమరక్షణమున కేర్పడిన మంత్రులైన వారి యధికారమును కలుకబడిని ప్రజల సహాయార్థము వినియోగించి స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుట యుచితము. ప్రజాధికారమునకు విలువయున్న రయితుల కీ దుర్భరస్థితి సంప్రాప్తము గజాలద. అధికారులు రయితుల విన్నకముల నాలకించి యాదరించి యుండును. ప్రజాశక్తి యధికారాభి మానమును కరాభివృద్ధి ప్రజాభీష్టమును సఫలము చేసియుండును. నిరంకుశవిధానమునం దన్నియంత రములను ప్రజాభీష్టములకు ప్రతిబంధకముగ నున్న విధమును నిట్టిసామాన్యవిషయములు సయితము విశి దము చేయుచున్నవి. నీటిపారుదల ఫంచాయతుల వలనను ప్రజల కవసరసమయమునం దేమియును ప్రయోజనము గలుగని విధముననే ఇతర సంస్థాప నలవలనను ప్రయోజనము గలుగుటలేదు. ప్రజలు స్వరాజ్యనింపాదనమునందు కృతనిశ్చయి లైనపు డే వారియభీష్టసిద్ధికి గల ప్రతిబంధకములు తొలగి పోగలవు. అధికార నిర్వాహకులు వారి భోగ కాలమునం దైనను ప్రజాభీష్టముల కనురూపము గను వారి యధికారమును నిర్వహించి ధర్మ పరాయణులై ప్రజల దయకు బాత్రులగు గడించుట వివేకము.

సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనము

సామ్రాజ్యవస్తుప్రదర్శనము వలన హిందూ దేశమునకు గలగడి లాభమునకిన్ని నష్ట మధిక మని, కొంచె మూలోచించిన దెలియును. హిందూ దేశము విదేశములకు పంపదగిన తయారయిన వస్తువులసంఖ్య అత్యల్పము. ఇక మడివస్తువు లిది మరే ఎగుమతి యగుచున్నది. సామ్రాజ్యప్రదర్శనమువలన, గలిగెడి ఎక్కుడు సహాయ ముండిబోదు ఇంటియగాక, ముడిపదార్థముల ఎగుమతి దేశ పరిశ్రమలకు నష్టపాదక మగుచున్నది. అహార పదార్థములను, ఇతర మగు ముడిపదార్థములను ఇక్కడనే వినియోగించి కలవును బోగొట్టుట అవసర మగుచున్నది. అధికముగ జూచినను, దేశ మునకు గలిగెడి లాభ మత్యల్పము. ఇక, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనముందు హిందూ దేశము పాల్గొనుటవలన, దేశ గౌరవమున కెంత నష్టముగలదో, కరికింపవచ్చును. వలసరాజ్యములలో, భారతీయుల కెట్టి సీచస్థాన మీయబడినదో ఇటీవల తేటపడెను. కెనియాయం దేమి, డిక్షిటాఫ్రికాయం దేమి, లెడితర ప్రదేశములం దేమి, భారతీయుడు తలయెత్తి దిరుగుట కవకాశము లేకుండ జేయబడినది. వలసరాజ్యములలోని భార తీయుల దుస్థితిని నివారించుటకు మారుగ, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తెల్లవారల యహంకారమునకు

ప్రోద్బుల మెసగుచున్నారు. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారిని వారి యనుచరులకును సయితము, తలలు బొప్పలు కట్టినవి. గాంధీమహాత్ముడే సత్యమును కనిపెట్టె ననియు, తాము పొండిక మనియు, వారిపుడు గ్రహించుచున్నారు. బెంగాలు మంత్ర యగు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు సయితము, కేంద్రాగ్రంథము గాంచి కట్టరాని అగ్రహము కనుఁబడిరి. ఇంపీయల్ ప్రభుత్వమువారు కేంద్రా లోని తెల్లవారికి లొంగిపోయి తమ గౌరవమును కోల్పోయిరిని బలికిరి. బెనర్జీగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో, సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును, ఇంపీ యల్ కాన్ఫరెన్స్ ను ఒహిష్కరింపవలె నని తీర్మానింపబడెను. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిట్టి హిత మునే బోధించియుండిరి నన్న మొన్నటివరకు ముక్తిగ నుండిన చితావణిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సంయుక్తరష్ట్ర విలవాదసభలో, ప్రతీకార చట్ట ముమోదంపబడెను. ప్రతిక్రియల నవలం బింపవలయుననియు, డిక్షిటాఫ్రికా బొగ్గుపై అధిక మగుకన్నను విధింపవలయుననియు, బ్రిటీషు సా మ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలెనను మొదలగు తీర్మానము లామోదంపబడెను. మిత వాదనాయకులను, మంత్రీపుంగవులను ఈ రీతిన బలకుచున్నను, మద్రాసు పారిశ్రామిక మంత్ర యగు గా. కె. కేంకటరాజునాయుడు గారు సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరించుట భావ్యముగాదని దెలుపుట చిత్రము. కేంద్రాగ్రంథ యము నీ మంత్రీగారును ఖండించిరి. కాని, సామ్రాజ్యప్రదర్శనము నందు పాల్గొనకుండుట వలన లాభ మేమియు గలుగదని వీరు జలుకు చున్నారు. ఐనను, భారతీయులు తమ అగ్రహము జూపుట కిదియొక మార్గమగునని వీరును అంగీక రించెదరు. ఇది అన్నిటికన్నను ముఖ్యముగాదా? భారతీయులు తమ అత్యగౌరవమును నిలాపుకొనుట అన్నిటికన్నను శ్రేష్టముగాదా? ఏ ప్రజలు తమ గౌరవమును నిలుపుకొనగలరో, వారికే స్వరా జ్యము త్వరితముగ సిద్ధించును. వారి కోర్కెలే సఫలమగును. వారి స్వాతంత్ర్యము సంతృప్తిక మగును. గౌరవరక్షణమునకు రూపాయలు అణా లతో విలువను నిర్ణయించుట పాడిగాదు. ధనలాభ మున కన్నను, స్వేచ్ఛకు పెక్కుమడుగులు విలువ గలవు. సహాయనిరాకరణము వలన తాత్కాలిక లాభములకు నష్టము గలిగినను, శాశ్వతోపయో గము గలదనుట నిక్కువము. ఈ సత్యమును గ్రహించనివారు, మహాత్ముని సిద్ధాంతమునందలి శ్రేష్టతను గ్రహించనేరరు. మిగిలిన విషయములందు సహాయ నిరాకరణ మెటుల బనిచేసినను, వలస రాజ్యములలోని భౌతికయుల విషయమున కి పద్ధతి వర్తింపదనియు, బ్రిటీషురాజనీతిజ్ఞ లీ విషయమున ఇండియాకు తోడ్పడెద రనియు, తలంచినవారిలో బసర్సీదాసు చతుర్వేదిగా రొక్కరు. గాంధీమహా త్మునిహితమును వినిక, సహకారమువలన అధినివేక రాజ్యభారతీయ సమస్యను పరిష్కరింపవచ్చునని, వారు భావించి కనిజీయుచుండిరి. బ్రిటీషురాజనీతి పరులందఱు, ఇంపీయల్ ప్రభుత్వమునందును తమ సమ్మత మిపుడు పూర్తిగ సశించె ననియు, బసర్సీగారిపుడు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టి యను భవమే కలుపుర కిపుడు గలిగినది. ఈ తరుణమున, జాతివిముక్తికి సహాయనిరాకరణము దిన్న వేరు సాధనము లేదని, అంగీకరింపక దీరదు.

ఇంగ్లండులో నవ్వలు

ఇంగ్లండులో నవ్వ దీసికొనునపుడు, అసామ్యు బెట్టి ఇంగ్లండులోనే సరకులను గొనవలయు నని లాయడుజార్జి ఛేంబర్లెనుగార్లిటీవల వట్టుదలతో వాదించిరి. అట్టి మరతును శాసనములో పొందు పరుకవలయు నని వీరి యుద్దేశము. ఈ యుద్దేశము నెఱవేరకున్నను, ఆచరణలో నిదివర కేటులనే జరుగుచున్న దనియు, ఇకముందును ఇట్లులే జరుగు ననియు, విన్వేటరులనుగారు అభయమిచ్చిరి. రంగూను మ్యునిసిపలు సభుమువారపుడు ఇంగ్లం డులో నవ్వ దీసికొనదలచి, అసామ్యులో విశేష భాగము ఇంగ్లండులోనే ఖర్చుగు నని, వాగ్దాసము చేసిరిట. లాయడుజార్జిగారి కోర్కె దానియంతట యదియే సఫల మగుచున్నది. సరుకులు ఎక్కడ చొకగ దొరికిన నక్కడ కొనుట కికమీద వీలుండదు. అన్నివైపులను హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము బిగించి వేయబడుచున్నది. స్వాతంత్ర్య రాహిత్యమున కిది ఫలితము. స్వాతంత్ర్య సంపాదనము వలన గాని, బధము లన్నియు దొలగిపోవు.

స్త్రీలు: కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయము

కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయము నందు స్త్రీల ప్రవేశమునకు అవకాశ మీయవలయు నని, కామన్సునభలో జులై 20 వ తేదిన బట్లరుగా రొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము నీ కేతాబ్దుమున అంగీకరింపకుండుట విచిత్రముగ గన్పట్టును. పార్లమెంటు సభ్యు లొకరిపెంట నొకరు లేచి, తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ముచ్చటించ జొచ్చి, తుది కీతీర్మాన మోడిపోయెను. ఇంగ్లండున కింకిను ప్రాతిప్రపంచవాసలు దొలగలేద. సంస్కరణ మనినను, అధివృద్ధి యనినను గిట్టదు. ఇంగ్లం డులో నీతిరుణమున స్త్రీలు పార్లమెంటు సభ్యులుగ జేరుటకు వీలుగ నవుడు, విశ్వవిద్యాలయమున జేరిన మాత్రమున థేమునదికి నిష్పాదకొనునా?

శ్రీయుతి సర్. జే. సి. బోసుగారు

అపూర్వచరిత్రానము
వీరు మొక్కల పోషణమున తీవ్రయోగి. చు కెమికల్ రిస్కవుల ప్రయోజనమునందును సాధనమును కనిపెట్టిరి. మొక్కలకును జుతువులకును కూడ పోషణవిధానమున పోలిక యుండుటచే, నీ విధానము జుతువుల విషయమున కూడ వర్తింపవని తెల్పబడిన వీరు పూర్వము కనిపెట్టిన లతాభావ ద్యోతక సాధనములన్ని నది మన్నియట. గింజయొక్క దళలకు శాగముకూడ తెల్లలోనికి గొనవచ్చుట కీ సాధన ముపకరించు నట. నీటిలో కలసినప్పుడు కొన్ని రుస్తువులు పెద్దవై అమిరి బల వర్ధము లగునట. ఈ విషయము చాల ప్రాముఖ్యమైన దగుటచే పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు ఈ విషయమున రితు యెదుట నుపన్యసింపవలెనని కొంగా శ్రీబోసుగారు రాబోవు పెం ప్రాంధ మున విశోపా కగడరు.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశము

వై సమావేశము అక్టోబర్ 22 వ తేదినండి ఒకవారము వకు జరుగును. హైమిమిమర్ డిలాల్, ఇండియా ఆన్ డిప్యూటీ సర్ యల్. జె. కర్నా వి.సి. యన్ గార్లిండియాభు ర్విపక్షమునను, మిల్లముమునలసభము పక్షమున జే. యే కే గారును, కార్మికుల పక్షమును బెంగాల్ శాసనసభ్యులగు కే. సి. రాయచౌరీగారును సమావేశమున పాల్గొందురు. పరిశ్రమ కార్మిక భాషాకార్యదర్శి యే. జి. క్లౌ. వి. సి. యన్. గారు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకు సలహానిచ్చుటకు నియమింపబడిరి.

అస్సాం శాసనసభ

జులై 18 వ తేదీన సమావేశమై సభాధ్యక్షు లగు జే. సి. అక్బరులాల్ గారి మృతికి విచారణము దెలిపి విశ్వాభ్యు యనకులను చట్టగాల్పుటను సూచన విల్లు నిగీకరించిరి.

ఆంధ్ర రాసుల వైఖరి

బ్రిటిషు లేఖ ఫలితము

ప్రార్థన లో చాల కష్టము గ నుండుట

ముఖ్యవహారములు - బ్రిటన్ వర్గాలు

వ్యవహారము బ్రిటన్ ముఖ్యవహారములు.

లండన్, ఆగస్టు 18:—రా.తి 10. ప్రెస్టుపత్రికా విలేజ్ ఖరీదానుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—బ్రిటన్ లేఖ ప్రార్థన లో అధికారవర్గమువారికి కఠినత అగ్రహమును కలగజేసింది. ఇంతవరకు కలగజేయునది తలపలేదు అంతమాత్రాన కల్లోలమేదియు జనింపదు. బ్రిటిషులేఖ సందేశములకు ముందే దీని యాజ్ఞానులకు తగ్గించుట కొన్ని సంవత్సరాలు ప్రార్థనలో ముందుగానే నూచింపబడినది. ఈ లేఖలన జర్మనీ భూమిలో బరుతుగ నుటకు మరల ఎక్కువ మనోరంజనముతో వ్యవహరింపబడుచున్నది. బ్రిటిషులేఖ ఫలితమును తేదా, జర్మనీ యరిత తనకుండ ఆఫ్ఘానిస్తాన్ కుండుటలైన పరామలు చేతులుగానెవరు. దాక్టరు క్యూగోగారి వరకు తమకు విషయమరల పరామలు సంకల్పించుచున్నాడు. వెనుకకు మరలు విషయమై అలాచిందుట పరామలు కలగదు. జర్మనీలో గొప్ప మామలు ఇకనో ఇప్పుడో కలగదు పరామలు ఎరుచుచున్నాడు.

బ్రిటిషువారి లేఖయందు తెలియజేయబడిన ప్రతిపక్షములకు రాము ప్రత్యుత్తరము నీయగలమని పోయింకేటగా రనుచున్నాడు. సామ్యమైనతత్వంలోనే ప్రత్యుత్తరముకొనగలదు. యుద్ధ ఆక్రమణ వ్యాపారముగాదని బ్రిటిషువారు తమలేఖయందు నిరూపించి అయ్యది అసత్యమని తెలియజేయుచు స్వయంగా జేసికొన్న ఒకపక్షము ప్రకారము కొన్ని సందర్భములలో జర్మనీ ప్రత్యుత్తరమును కొత్త కొంతభాగము వాక్రమించుకొనవచ్చునని తీర్మానించిన విషయమును పరామలు విటనుకు వారిలేఖ అందిన వెంటనే అధికారపక్షము తెలియజేసిరి. గ్రేటు బ్రిటన్, జర్మనీనూడ, ఈ వర్గాలు కొత్తకొనెనని తెలియజేసిరి.

1921 సంవత్సరములో మే మాసములో మిత్రమండలి రూపంలోను ఆక్రమించుకొనబడు నిశ్చయముకొనిరి. కాని జర్మనలు మిత్రమండలి కొర్రల సంగీతించుటచే అయ్యది ఆశ్చర్యకరము.

ఫ్రాంకో- బ్రిటిషు సంబంధములు అతి విషమదశ నుందుండుటచే పరామలు, విశేషంగా విలేజ్ ఖరీదును అతియర్థకరము, కొంతము అపహరణము, అధికాగ్రతన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను గ్రేటు బ్రిటిషుతో జరపవలెని ప్రాచీనప్రత్యుత్తరము వర్తకముచేసిరి.

యూరప్ ఆక్రమణ

లండన్, ఆగస్టు 12:—రా.తి 9-15. యూరప్ ఆక్రమణ వ్యాపారము యందు విషయమును సూక్ష్మ ప్రెస్టు పత్రికా విలేజ్ ఖరీదానుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఇప్పుడు వ్యాపారాత్మక కొనియెటలు యూరప్ పరామలు ఖాళీచేయవలెననిగాని, కమిషనరును మార్కుకొనవలెననిగాని చెప్పెదరని ఎవరను అనుకొనుటలేదు. యూరప్ ఆక్రమణ స్వర్గత్రయమును కలిగించునది కలంబి బోల్షెవిక్ గారు మాడెదరని. పరామలు తక్రయత్నములో విజయముగాంచుగాని యని బోల్షెవిక్ గారి ఇష్టమునూడ బోల్షెవిక్ గారు తక్రయత్నముచేసి తెలియచున్నది. ఒకానొకప్పుడు లాయడ్ వార్షి గారు గూడ ఆక్రమణభావమునే తలపెట్టిరి.

వెర్నెయిన్ సుధివరకులలో జేర్పబడిన అనుబంధము ప్రకారము యూరప్ ఆక్రమణ వ్యాపారము యని పరామలు వాదించుచున్నాడు.

‘ఇంతవరకు’ అనగా సుధివరకులలో విలంపబడినదేగాక అవసరము తోచినపుడు చేయవలసిన ప్రోత్సహమును అని గూడ పరామలు ఆధారపడెదమన్నాడు. ఇదియంగూడ ‘ఆయాప్రత్యుత్తరము’ వారనగా ఏప్రత్యుత్తరమునైనను తమకుటల రాము ప్రత్యుత్తరము ప్రవర్తించవచ్చునని గూడ అర్థమజేసిరి.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

బ్రిటిషువారి వర్గాలు

లండన్, ఆగస్టు 18:—తనకుండు వ్యవహారము లన్నిటిని మానుకొనెదనని బ్రిటన్ తెలుపుచున్నది. జర్మనీకి కులనీక భాగమును తనకు మిత్రమండలి ఇయ్యవలసిన ఋణమును తీర్చవలసి భావించును. జర్మనీ మిత్రమండలిగలనీ తనకు మిత్రమండలి ఇయ్యవలసిన ఋణము తనకుండు తత్వముగనే ఇయ్యవలెనని కోరుచున్నది.

పరామలు తమధానమునే సాగించెదమన్నచో వ్యవహారము ఇంతటితో తుదిపడును. వ్యవహారము చాల వెనుకబడునని ప్రభుత్వమువారు చాల భయపడుచున్నాడు.

జర్మనీనుండి కనూలు చేయవలసిన గొప్ప మొత్త మింతయుండవలెనని మిత్రమండలి అంగీకరించినచో యునైటెడ్ కింగ్డమ్ తనకు తగినవలసిన 14000000 పౌండుల ఋణమును, జర్మనీనుండి ఇంతవ్యాపారము కనూలు చేయవలెనని ప్రోత్సహములను జేర్చి బ్రిటన్ కు రావలసిన చాలామంది తీసికేసిన ఎంతలేదా వచ్చునో అంతమొత్తమును మిత్రమండలినుండి తనకు రావలసిన ఋణమును బ్రిటన్ వదలకొనును. తుదకు జనరలలో బోల్షెవిక్ గారు ప్రకటించిన ప్రకారము గూడ తమ కీడులనీక మొత్తమును కొత్తకొనెదమని బ్రిటన్ తెలుపుచున్నది.

కాని ఈ రాదండం తి బ్రిటన్ తన ఆర్థిక సహాయము తన దీనికి కారణము ప్రాచీనప్రత్యుత్తరముల అంతేపు విధానములను జర్మన్ అధికపరిశీలన పొందుటయే.

తమకు పరామలు తీసుకలసిన ఋణమును తగ్గించుటకు ఆలోచించెదమని చెప్పించున తమకున్న ఋణావశాత్కరములను వదలకొనుచున్నారమని తలపరాదని బ్రిటన్ తెలుపుచున్నది. ఋణముల నిచ్చుపుడు, వాటిని తిరిగి ఇచ్చుట జర్మన్ లిచ్చు సామ్యముబట్టి యందునని అదిలో అనుకొనెదనని.

ఈ ప్రోత్సహ వ్యవహారము మద్యరసమున, అసలు క్రమి అయిన కొంతవరకు తీసుకొను ఇచ్చుటకు పరామలు ప్రార్థించింపవలసి.

బ్రిటిషువారి నిష్కాపట్యము

అంత నిష్కాపట్యముగ బ్రిటిషువారివలన లేఖకు అంత ఆశ్చర్యము కలగలేదు గాని, అంతగ్రహణముతో అతిగ్రాతతో వ్రాసి తెలియజేసినందులకు ఆశ్చర్యపడుచున్నాడు.

ఇప్పుడిట్లెవరు తెల్లజనులు ప్రాచీనప్రత్యుత్తరము బ్రిటిషువారు తాము చెప్పింది వ్యాపారము గ్రహించెదరని తలంచుచున్నాడు. ఈలేఖను ప్రాచీన తెల్లజనులు అంగీకరించెదరని అనుకొనుచున్నాడు.

ఈ వాక్యమును ముఖ్యముగా పాటించుచున్నాడు:—“పరిష్కారమును త్వరలో తుదిపట్ట ప్రత్యేకవర్గము దీసికొనుట ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదు. పరిష్కారము త్వరలో గానున్నచో ప్రభుత్వము తమకాంతిని భంగముగలగును. చాల ఉపదేశము గలగును.” తరు జర్మనీలవలన ఉపదేశము లేకుండేదుటను గూర్చి ఇట్లు తెలియజేయబడినది:—ఇకముందు మిత్రమండలి ఉపదేశము రాకుండ ఏర్పాటులను జేయుటకు సానుభూతితో మిత్రమండలితో గలసి చర్చించెదమని గ్రేటు బ్రిటన్ వెనుక వ్రాసిలేఖయందు తెలియజేసిను. తెల్లజను ప్రభుత్వమువారు అందుల కంగీకరింపరి.

బ్రిటిషువారి సంతృప్తి

లండన్, ఆగస్టు 18:—ఇంతకాలము ఒకే తెల్ల మిత్రమండలిచాత్రు చేదండ ప్రయత్నించి తుదకు బ్రిటిషువారి పురుషుల ఇంకొప్పుడుగా గానముగ తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయుటచే అందరను తృప్తిపెందిరి. బ్రిటిషులేఖ జర్మన్ కు తుదకాంతముగ లేదనెరి. బ్రిటిషువారి ఆశయములనే సంబంధించినది.

వెన్ను మినిస్టరు గెడలు

తమలేఖను నూచించినటుల ప్రత్యేకవర్గము దీసికొను ప్రత్యేకము ప్రభుత్వమువారి తన్నుదని అనుకొన్నను ఇక మనము పట్టినమాధ్యమముండి వెనుకకు మరలుటకు వీలులేని సమయము వచ్చినది.

డెయిలీ న్యూస్

బ్రిటిషు ఆశయములను పరామలు అదేవని ప్రత్యేకము జేయక బ్రిటిషువారు చెప్పిందాని పరామలు వివరచాత్రుచే ఇంత స్పష్టముగ నిర్దేశించుటయు బ్రిటిషువారు పరామలకు తెప్పరినది వచ్చినది. లేనిచో కలలోనైన ఇట్లు బ్రిటిషువారు చెప్పిందాని కాదు.

ప్రెస్టు

యూరప్ ఆక్రమణను గూర్చి పరామలు చేయువాదము అంతయు అసత్యకార మునుబట్టియు, అసాద జీత మునుబట్టియు కాణములమీద ఆధారపడియున్నది. లేనిచో యెవలలో గూడియున్నది. జర్మనీలో ప్రస్తుతమున్న అల్లరులచే నవ్వు పరిహారసమస్యను సాధించుటకు వీలులేదన్నది.

ప్రజలును, డెయిలీ న్యూస్ గూడ బ్రిటిషువారిలేఖను ఆమోదించునని డెయిలీ టెలిగ్రాఫుప్రతి వాదించుచున్నది.

ప్రజల లంకెరుకు బాల్కన్ గానికి నోడ్డుచున్నారని పోయింకేటగానికి తెలిసికొనో త్వరలో బాల్కన్ గారి వాదమును ఒప్పుకొనెదరని డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతి తలంచుచున్నది.

ఈలేఖలన ప్రాచీనప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచేమో యని మార్షింగుబోర్డు తలంచుచున్నది.

ఒక్క డెయిలీ మెయిలు మాత్రము పరామలవత్తమున వ్రాయుచున్నది ప్రభుత్వమువారిని యూరప్ ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనలేదనుచున్నది. ఇట్లది కావచ్చును ఉత్త అనివేపు ప్రాత అనుచున్నది.

బెలియం ప్రతిక

“కటోయిల్ టెల్” ప్రతి ఇట్లుచున్నది:—ఇంతకాలములకు బ్రిటిషులేఖ తా వ్రాసుచున్నది. క్రియార్థకముగు నూచినటు బ్రిటిషులేఖ చేతులేదు. అందుచే ఆలేఖకు అదుకొని ఉరకుంజెదరు. సార్ల మెంటు కలత ఆధరగునవకు పరామలు మాట్లాడెదరని తోచెను.

యూరప్ ఖాళీ జేయుట

కర్జక్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 18:—జర్మనీనుండి ఆర్థిక అభయములు, పోలియలు అచరణలో తెల్లజేపడ యూరప్ ఆక్రమణ ఆగవలెననియు యూరప్ ఖాళీ జేయవలెనని, జూలై 20 తేదీకి కర్జక్ ప్రభు మిత్రమండలికి లేఖనంపెను.

ప్రాచీన అధికారుల యభిప్రాయము

ప్రార్థన, ఆగస్టు 18:—పరామ ప్రభుత్వాధికారులకు బ్రిటిషువారిలేఖ ఆశ్చర్యమును కలగజేసెను. ఋణావశంధరము లిని జర్మనీనుండి సామ్యము రాబట్టుటకు బరులు ఒక ఋణవాత తప్పించుకొని యూరప్ నుండుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. అన్నిటికంటె ఆశ్చర్య పడు విషయ మేదన ప్రాచీనప్రత్యుత్తరము, జర్మన్ లును ఇయ్యవలసిన ఋణములను జేర్చుటయే. తమకు రావలసిన యధఋణములను పరామలు వదలకొనిరి. మిత్రమండలి తా మియ్యవలసిన ఋణమును మాత్రము నిచ్చివేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాడు. అంతకు గాని జర్మనీ ఇయ్యవల క్రిబట్టి ఋణములను పరిష్కారము చేయవలె ననుట అసంగీకారము. పరామలు నిరాకరించెదరు. తా మియ్యవలసిన యధఋణములను ఇచ్చి తీరెద ముచున్నాడు.

బ్రిటిషువారి లేఖలో వ్యాపారము లేదు. సమంజసముగ లేదు. వ్యవహారము వ్యవ పరిష్కారము చేయుటకు బ్రిటిషువారిలేఖ తోడ్పడలేదని ప్రాచీన ప్రతిక అనుచున్నది.

పరామల ప్రార్థన

ప్రార్థన, ఆగస్టు 18:—నిచ్చిసాగులో దాక్టరు క్యూగో గాతీచ్చిర యాపహ్యాసమును నివర్తించుచు పోయింకేటగా ఇట్లు చెప్పిరి. మిత్రమండలి అందరు సుఖభావముతోను, ఏభిప్రాయముతోడ నున్నచో దాక్టరు క్యూగోగా రింగినిర్భిక్ర నోటికి వచ్చినటుల వ్యవహార ప్రసంగించి యుండెడివారుగాదు. దాక్టరు క్యూగోగా తేమ చెప్పిను ప్రాచీన తెల్లజనులనుండి తప్పించుకొనలేదు. జర్మన్ లు తమ మొండితనమును, దుష్స్వభావమును విడవడక ఒకేమాత్రము ప్రవర్తించిచో అయ్యది జర్మనీకి వివాదమును కలగజేయును క్యూగోగారి ప్రకల్పమును, ‘ఉత్తరప్రభుత్వము’ వాదిన నవ్య గల్లుచున్న దని బోర్డింగు

సంఖ్య } పత్రిక వెంకటాచార్యుల గానము
3-8-1 28 } విశ్వేశ్వరయ్య

భారత పురావృత్తవివరణము

స్వామికన్నప్పిగారి ఉపన్యాసము

ది. 15. 1923. డి. స్వామికన్నప్పిగారి నిన్న సాయంత్రము 7. 30. ని. ఏ. హాలులో ది. 15. 1923. డి. గోవింద రావునాథులగారి అధ్యక్షతన భారతపురావృత్తవివరణమును గూర్చి రెండవయువస్థానము నొసంగి.

ఉపన్యాసకులు, పురాతనభారత వాఙ్మయము నుండియు, కావ్యనాటక నుండియు, తేజస్వీకృతము గనుగొని వారు ఆచారవిషయముల కాలమును నిర్ధారించిన విధమున చెప్పిరి.

ఈ క్రింద పురాతనవిషయముల కొన్నిటినిగూర్చి ఆయన వివరించినట్లు చెబుచున్నాము. (1) వరాహమిహిరడు క్రీస్తుకు పిదప 587 లో చనిపోయెను. ఆయన బర్మను చెప్పిన ప్రకారము పంచసిద్ధాంతకములైన గుణకారమును సూచించుచున్నాడు. దాని ప్రకారము 427 మొదటి శ్రావణము, క్రీస్తుకు పిదప 505 మార్చి 18 రాత్రి 9 గంటలకు సమాప్తమైంది. శ్రావణమాసము కావడము ప్రకారము క్రీస్తుకు పిదప 582 వచ్చును. వరాహమిహిరడు క్రీస్తుకు పిదప 587 లో 8 వర్షముల చనిపోయెనని ఒక వ్యాఖ్యానము వాసిను.

(2) వరాహమిహిరనువలన యుద్ధిష్ఠిరుని పాలనకాలము గూడ తెలియుచున్నది. అది కాలిదాసాచార్యులకు ముందు 2526 యేడ్లము, అనగా క్రీస్తుపుర్యము 2443 యేడ్ల నయ్యు తెలియుచున్నది. 'బుద్ధులు' మాఘములోనుండి, అన ప్రయాగమువలన ఈపాలనము యోగవృత్తమునాటిదో తెలియబడును.

(3) వరాహమిహిరడు తనకాలములో ఉత్తరాక్షయము అక్షయభాగమున వచ్చుచున్నట్లు చెప్పెను. మున్ను అది కర్కాటక ప్రారంభములో వచ్చుచుండెను. ఇందు చెబుచున్నది వేదాంగ శాస్త్రమున క్రీస్తు పుర్యము 800, 1400 మధ్యదిగావచ్చును.

(4) కృత్తిక శ్రవణమున తూర్పున నేయుండును. ఈవేళ వాక్యమున కర్కాటక, వేదకాలములో వారివలన నూర్చుడు కృత్తికాక్షత్ర తానుండవచ్చుచుండెను. క్రీస్తుకు పిదప 582 లో నయ్యది నూర్చుడు అక్షయిలోనికి వచ్చినపిదప జరిగెను. నూర్చుడున్న వక్షత్రమున బట్టి తిలకు ఒకయినలో శిష్యులు మృగశిరసుండి తక్కువట్టి కాలవ్యవధిని లెక్కింపవచ్చును.

(5) మహాభారతములో వక్షమునకు 18 వర్షమున్నట్లు చెబుచున్నది. దీనినిబట్టిమాద ఆభాగము క్రీ. పి. 5 వ శతాబ్దములో నిలికించబడిన దనవచ్చును.

(6) అంగారకుడు, కృత్తి మార్గశిరమాసములో మఖ నక్షత్రమునకు తీసిందియుండునని మహాభారతములో చెప్పినది మాద, శ్రావణమాసము నుండి తీసింది యోగి తిమ్మరు అసాధ్యమయినట్లు చెప్పిచెప్పినట్లు అందును. తరివర వ్యాఖ్యానముకొక ప్రామాణ్యమునగూర్చి ఉపాసముక వృత్తాంతము.

(7) బుద్ధవారమును క్రీ.పి. 5 వ శతాబ్దములో నెవ్వరు లెక్కచెట్టుటవలన తెలిసినట్లున్నది. అది అనంతర్భయము మాత్రము తెలియదన్నది.

మృగశిర, వాసవదత్త, అర్ధకాస్త్రము, పురాణము లలో నక్షత్రముల ప్రశంసగలదు. క్రీస్తులోను వాఙ్మయములో నీసిలో, మానిలియును, జుడికాలో గారము నక్షత్రపథమున చెప్పి టమునందే, భారతదేశములో నది తెలిసి నట్లు, అర్ధకాస్త్రము నందు చెబుచున్నది.

(8) రామాయణము కాలకవక్రము లెక్కింపవచ్చును క్రీ. పూ. 2055 క్రీ. పూ. 287. ఈ చక్రము శ్రావణమాసమున బట్టి ఉపాదించినది గావచ్చును. కాలకవి కాలమునందే నిట్టిదే.

(9) తోలో కావ్యము (విమలము) లోహలో మాట గలదు.

(10) తనీ మేఖల (కమిళము)లో సూర్యక్షాంతిదినముల వివరము, 166 సంవత్సరము మాటగలదు. అది బుద్ధుని కాలము గావచ్చును.

(11) సిల్హానికార మకు పుస్తకములో నొక వక్రమును క్యాఖ్యానము చేయుచు గాదించిన సూచనలందు క్రీ. పి. 755 పి. 17 అయ్యె 756 జూలై 28 అయ్యె తెలుసు గానియుట నిఖ్యముగ గమనింపవలయును.

(12) కేవల చింతామణి(కమిళము) వ్యాఖ్యానమునకు వివరములను 814 జనవరి 20 మృగశిరము 814 జనవరి 25 బుధవారము, 814 జనవరి 28 కనివారము అని తేలిక వచ్చినది

కలకత్తా పోస్టుమాస్టరు హత్య

మరణ విచారణ

కలకత్తాలో యానెల 8 వ తేదీని కాంకరితోలా పోస్టుమాస్టరు పోస్టుమాస్టరు అత్యుత్తము రామగారిని హత్య చేసినట్లుగా మరణవిచారణ (కార్మిక్స్ యింక్వెస్టు) యానెల 14 వ తేదీలో పూర్తియైనది. "ముగ్గురిలో నొకడు రొమ్ముపై తుపాకీతో కాల్చినందుననే రామగారు చనిపోయిరి. ఆముగ్గురిలో నొకడు కాల్చిన స్పష్టముగా తెలియలేదుగాని బక్కెడ నుండియు ముగ్గురిలో నొకడు, అతడు హత్య చేసినట్లుగా తుమ్మరు చేసినది తేలుచున్నది" అని విచారణకర్తయు చారణమును తీర్పుచెప్పిరి. ఇదివరకే బరేం (దుని) హత్య మాన్యును చేరముల నాలోపించిరి. ఇప్పుడు మరల నరదు లెన్నెన్ను లేకుండ తుపాకులను పెట్టుకొనెనని మరయొక కేసు లెచ్చిరి. మొదటికేసు విచారణ పూర్తియైన కరుణా రెండవకేసు వచ్చినది మేజిస్ట్రేటు లెరివెను. (ఆ. వె)

శ్రీమతి వంకజమ్మను చెన్నపురికి తీసికొనివచ్చిరి

ఆమెసోదరిని సోదరుని ఆరెస్టుచేసిరి

ఆమెసోదరినిమాత్రము జామియానుమోద వదలిరి

వంకజమ్మ సోదరుడు పాలమ్యలోటవెల్లి ఆమెను సి. ఇ. జడ్జి. మునుముచు మందరమునండి చెన్నపురికి తీసికొనిరాగా వంకజమ్మ సోదరుడును సోదరియును తమగృహమునం దిక్రమముగా క్రమేపించి తలుపులు వసులగొట్టి వంకజమ్మ నవసరించి తీసికొని పోయిరిని మునుము ఉద్యోగులు తిరునల్వేలి పోలీసు యుద్యోగుల ఎదుట ఫిర్యాదు చేసిరి. తిరునల్వేలి పట్టుకొనుమేజిస్ట్రేటు యిచ్చిన వారులును తిరునల్వేలి పోలీసుసలయినపెక్కురు చెన్నపురి పోలీసు వారి సహాయముతో వంకజమ్మ సోదరుని సోదరిని నిన్న ఆరెస్టు చేసిరి. నిన్న సాయంత్రము చా ప్రార్థు పోయిన పిమ్మట వారి నిర్దరిని పోలీసు కమిషనరు ఎదుట తీసికొనివచ్చిరి వారిద్దరిని జామియానుమోద వదలుతెనెని వారికమున ప్రాజెక్టుకీల పి ఎన్. గురుసామియనుగా న పిటిషను పెట్టెను. వంకజమ్మ బుద్ధిపూర్వముగా వచ్చినది తెలిసి న్యాయవాది నివర్తనము కొర కాని ప్రాసెక్యూషన్ గూడ దాఖలుచేసెను. వాద్యమును చేరముచేతులదని వాదిం చిరి. వంకజమ్మ సోదరిని జామియానుమోద వదలుతెనెని సోదరుని రిమాండులోనుంచ వలెనియు కమిషనరు ఉత్తరించెను. ఈమె నిదివరకు చెన్నపురిలో మునుము, తీసికొనిపోయి క్రై సవమతిము కలపుట పాలమ్యలోటకు వచ్చిరి ఆమె సోదరియు మున్నగువా రెవరి కేగి ఆమెను చెన్నపురికి తీసికొనివచ్చిన సుగతి యిదివరకే తక్కితలో క్రమేపించెను.

లాహోరు ప్రతాపపుత్రికా సంపాదకుని కేసు

లాహోరులో ప్రతాపపుత్రికా సంపాదకుడగు కృష్ణ మహాశయుగారిపై తెలిసిన రాజద్రోహపు కేసు విచారణ 14 వ తేదీని జరిగినది. ము.ల 25 వ తేదీ వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. వె)

కౌన్సిలములు

(1) ఈరాష్ట్ర ప్రభుకావనము 484 వాసు 21 గిరు వారము ఆమధ పుద్ధి వ్యాపక గురువారము నాగు రకాల సిద్ధాంతము ప్రకారము గుడించబడినది.

(2) కొచ్చిలోని యూధస్తావము. ఇయ్యది 1800 సంవత్సరముల క్రింద తమిళము అను గ్రంథకర్త క్రీ.పి. రెండవ శతాబ్దములోని దానను. అదినిజముగ క్రీ.పి. 11, 12, శతాబ్దముల లోనిది.

(3) ఇట్లే శ్రీ వైకుంఠం కొత్త కల్లాలారు తేదీ క్రీ. పి. 922 అని చెబుచున్నది. అది నిజముగ క్రీ. పి. 1522 అని తిర్రభాను నుండి తెలియును. సప్తమి, గురువారము పునర్వసు నక్షత్రము.

(4) తిరునల్వేలి దేవాలయము రికార్డులను, క్రై.గం. కొవెను నందును నదియే తేలిక గానియును. అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు ఉపన్యాసములు గాదించి వంకజమ్మ కృతజ్ఞత చెప్పిరి.

అధ్యక్షులకును ఉపన్యాసకులకును వందనములతో సభ ముగిసెను.

వజ్రాల మెరుపురాయి

ఆకాశమునుండి అపురూపపు ఉల్కాపాతము

మెలమవరజుప్రతికా సంపాదకుడగు సి. పి. ఫిట్టిగల్లుగారి హంపునెడు తోటలోనొక మెరుపురాయి భూమిలోనగలుగుచు కొనిపోయియుండెను. దానిపై అక్కడక్కడ క్రాంతిలె రళ రళ మెరుపుయండెను. దానిని తీసి తూచగా ట్టి జాతుల బరువుండెను. దానికొలత 6 అంగుళముల పొడుగు 5 అంగుళముల వెడల్పుయండెను. దానిలో అద్భుతమైన గీతములు ఉద్భవములుగా తెలిపొయినది. దానిని వసులగొట్టగా వసులలేదు అది ఏమిలోనామా ప్రవీణులగునాడ తెలియలేదు. దానిపై న్ని రళులను వజ్రములలెనే యుండెను. వజ్రరీతుల నెల్లయి దైవ ఫిట్టిగల్లుగారునాడ నలురే తీసికొనెను.

సర్ రెడ్డినాయుడుగారి పర్యటనము

నేను కైక్కిగల్లు ప్రాసెక్యూషన్ మాజిప్రతికా 6-7-28 తేదీ క్రమేపించబడినది. ఆలేఖలో రెడ్డినాయుడుగా రీతుధ్య తమ యెన్నికలై గోదావరిజిల్లాలో నియోజకవర్గమువారిని దర్శించి రాబోవుయెన్నికలలో తమకు వోటులొనము క్రయిస్తామనీ రియో, అవర్కటనమున కనుభవ్య వారిస్వంతమో లేక ప్రభుత్వ భార్య యిచ్చుట క్రమము చెలిసికొనగోరుచున్నారనియు (ప్రాసె. తి. 11 వ తేదీని వివాదాంతయు క్రమేపించిన దాక్షర క. క. రావుగారి లేఖలన నుండియును దొంగిలబడలేదు. నేను సూటిగావేసిన క్రమము నుట్టియైన జవాబు నీయక అనవసరమున ఆక్రమకమునగు మామజుర రావుగా నొడవడిరి. వా ప్రాకలు చిన్నరసపు ప్రాకలైన గావచ్చును గాని గతకర్మాచము రెడ్డి వాయుడుగారు గోదావరిజిల్లాలోనేన కర్కటన, భవ్య స్వంతభవ్య అయిరి కానిది స్పష్టముగా తెలియజేయదని రావు గారికి కొరుచున్నాను. మృత్యులగాని తదితర ఉద్యోగములు గాని హోదా చెలాయించు నిమిత్తం కర్కటనము నలుపునప్పుడు గతర్కమెట్లు భవ్యలను భరింతురని యందరకు చెలిసిన విషయము. కాని గతకర్మాచము చేసినకర్కటనమునయిన వ్యయమెరిది యో స్పష్టముచేసిన యెడల రావువారు వాయుడుగారిని, ప్రజలకునుగూడ విశేషలాభము చేసినవారగుదురు. (స్పీకరులేఖను)

ఏజన్సి (గోదావరి) జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

పోలవరము

ఈ నెల 25-వ తేదీలోగా యాజిల్లాలోని కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఢిల్లీ ఆవసరతేజ మహాజనసభకు అర్హతలుగా నెల్లగోరువారు, ఆంధ్రప్రదేశ్లోయందు రాష్ట్ర సంఘమువారు ప్రయత్నించు దరఖాస్తుల సమానా ప్రకారము పూర్తిచేసి రిక్కులను రుసుముతోదరఖాస్తు వంకవలయును. ఎన్నికలు ముందునెలలో జరుకుదును.

కార్యదర్శి.

స్వరాజ్యపక్షము ఎన్నికలు

చాలముది కావనసభ్యులకు అదంబరము నిమిత్తము ను వోటుకొరకును స్వరాజ్యపక్షమువారును చెప్పకొనుచున్నారనియు, నిజమైన స్వరాజ్యపక్షమువారు అల్లుసంఖ్యాకులగు భారత కావనసభ కన్నుకొనబడుచో తమస్థానములను విస్మించి వలెనయియు, అధిక సంఖ్యాకులగు నెన్నుకొనబడుచో విచక్షణ ఏమాత్రమును జాతక సంపూర్ణతరీతులను గాదించులెనని యు యోధిత సహకారమును జాతకలెని స్వరాజ్యపక్షము వారు గోనయెడల వారిని మిగిలించుటను భేద మర్యులగు ననియు ఒకవళ స్వరాజ్యపక్షమువారు సంపూర్ణ ప్రతిభులను గాదించుటకు ఏలుకాలనిచో మిగిలించుటలె, సాధ్యమైనంతవరకు సహకారమును జాతకలె ననువర్ధితి ననులించింక సాధ్యమైనంతవరకు ప్రతిభులనునె జాతులకు యిచ్చించులెననియు ఒంగోలు వాస్తవ్యులగు ఎన్. వి. చలపతిరావు బి. ఎ. గారు వ్రాయుచున్నారు.

నైనిక కార్యదర్శి

సిమ్లా, ఆగస్టు 14:—కలనలు ఆర్. బి. లార్డును, అనువాదకుడు, కలనలు ప్రాథమ్యువారు స్థానమున, రాజకరినిధికి మిలిటరీ కార్యదర్శిగ నియమించబడిరి. ప్రావృగారు అల్లోపర 1 వ తేదీనుండి నెలపునై నాంగ్లదేశమునకువచ్చెను. యువరాజు భారతదేశమున కర్కటన మొనర్చినపుడు లార్డునగారు ఆరెని మిలిటరీ కార్యదర్శిగ వనిశేనెను.

కేంద్ర నిర్ణయము

సంయుక్త రాష్ట్ర మిత్రవాదుల యంత్రాకరణము
అధికారియగు అలహాబాదులో చింతానుజిగారి
అధ్యక్షతన జరిగిన మిత్రవాదుల సభలో కొంతసేపు చాల
మీరి ఎన్నుకొనబడిన ఏడుగురు కార్యదర్శులుగా వాడేమియును,
రెక్రూటింగ్ బిల్లు గావించుచు, ప్రతి కార్యదర్శుల సంగీతము
యే దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చువానిపై హెచ్చరికను
జేయవలెనని వాదించుచు, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము మొద
లగువానిలో పాల్గొనవలెనని హెచ్చరించుచు, తీర్మానములు
గావించబడినవి.

ఇండియా క్రైస్తవమతము వేరుమార్చుటకు వలెనున్న ప్రజలను
యెదుటకు తెచ్చుటకు సంబంధించి ప్రజలను గావించువాని
పరిమితి, స్త్రీలను వివాహము చేయవలెనని బాధ్యత చట్ట
మును ప్రోత్సహించుచు, ప్రైవేటులో బ్రతుకుట సంబంధించి
వివాహమును ప్రోత్సహించుటకు సంబంధించి ప్రయోగము
చేయవలెనని తీర్మానము.

ప్రైవేటులో యాగమును రంగున కార్యమును
చేయుటకు బహిష్కరించుట వలెననియు, ఆయా సంఘము
కార్యమును మెట్టియో తెలియజేయుటకు తొమ్మిదిగురు సభ్యులు
అనుభవము చేరవలెననియు తీర్మానము చేయబడినది. సంఘమును
తీరవలెననియు ఆంధ్ర కౌన్సిల్ చేయబడినది.

జెంగల్ సిక్కిమ్ దేశముల జనాభా వివరములు
1911 సంవత్సరమున జనసంఖ్య 46805170
1921 వ సంవత్సరమున జనసంఖ్య 47592462
కలకత్తా (కాకతూర్, చిత్తూర్, మాన్మోల, టూలి
కాం, కిరీనీపార్ మ్యూనిసిపాలిటీ గార్డెన్స్ మాన్మోల మొద
లగు వివాదాల్లో 1921 18275447, 1911 నాటి 15,900/

మధ్యరాష్ట్ర కానూనపు వారి ప్రతిఘటనము
విఫలమగుట

14 వ తేదీన జరిగిన మధ్యరాష్ట్ర కానూనపు వారి సభ,
ఆంధ్ర, పి. కో. పి. గారు తెయ్యకొట్టిన ఒక మామూలు సభ
మొదటి గ్రాంటును కోరి, ప్రభుత్వమును ముందుగా కార్య
సంబంధము సంబంధమును కానూనపు వారి గావించిన తీర్మాన
ముల నమోదుచేయవలెననియు కొందరు కార్యదర్శులు గ్రాం
టును తీరవలెననియు ప్రకటించిరి. 81 మంది గ్రాంటును కనుక
జూలై 15 వ తేదీ ప్రతిఘటన చేయవలెనని గ్రాంటు తీయబడినది.

సి. ధనుస్వామియ్యర్ కమిషనరు కలెక్టర్, ఆలీపే,
కాన్పూర్ లోని అనుబంధ అధికారిని విచారించి కార్య విధింపబడి
1 ఫండ్ కలెక్షన్ అతనికి హృదయంగా కలెక్షన్ చేయవలెనని
సంగీతము 5 రెండు విధియైనందున, అతనిముఖవిధింపబడిన 2
ఫండ్ కలెక్షన్ రాష్ట్రాధికారి విధింపబడిన 8 ఫండ్ కలెక్షన్
1 ఏడాది కలెక్షన్ 8000 రూపాయిలు జరిమానా కలిగించుచు మార్చును

భారతీయ విజ్ఞానోదయము

భారతీయమునందలి వివిధభాషలలో నున్న విజ్ఞానము
తేజమును జేర్చుటకు తామిర్యవలె విధానమును అచట
వాదించునందలి విజ్ఞానోదయందలి సమయమును సమర్పించుచు
వాక్యము చే. కాన్. కలెక్షన్ గారు భారతీయము వివిధరాష్ట్ర
ములలో నున్నందున విజ్ఞానోదయము సమయమును
చేసి యేకమునుగా గొనకల్పించి భారతీయ మెల్ల విజ్ఞాన
ములకు దక్షిణము నుండి నిజపుకొన జాలవని తలచిరి.

కాకినాడ మార్కెట్టు

విజ్ఞానోదయము ఒకవారమునండి చురుకుగానున్నది.
ఉత్పాదకములు మొదటిరకం బస్తా 1 కి. గ్రా. రూ 11-5-0
కలెక్షన్ రకం. రూ 10-8-0 మొదల రూ 11-0-0 వరకు ఉన్నది.
ఉత్పాదకములు 222 పానుల బస్తా 1 కి. గ్రా. రూ 15-0-0 నుండి
రూ 18-12-0 వరకు ఉన్నది. భార్యం 165 పా. బస్తా,
కల్లి, రూ 7-14-0. ధర మందముగానున్నది. అపరాల ధరలు
చురుకుగానున్నది. అమదాల సంవత్సరం 164 పా. రూ 18-0-0
మొదల రూ 18-10-0, అమదము 500 పా. రూ 124-0-0 వృద్ధి
ముందుముగత మందముగా నేయున్నది. అమదపు పిండి 164
పా. కల్లి, రూ 8-6-0.

జాబులు

విశేషములకు సూచన

యస్. కే. రే. వెం. కు. (వజలమొర, ర. వెం. పేర
మార్కెట్, హై. క. కా. ది. కా. ఆం. కృ. ప్రకటించబా
లము. ఆంధ్రప్రదేశ్)

విజ్ఞాన

కలంకారి కారానా-ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కళాశాల-బందరు
ఆంధ్రరాష్ట్ర కళాశాలను సంఘమువారి యంత్రాకరణము
క్రింద నడుపుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాశాలలోని కలంకారి కారా
నాలో ప్రస్తుతము 21 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. ఇక్కడు
రిగినంతమంది విద్యార్థులు ఉండుటకు వీరికి కలెక్షన్ రియోనలైజ్మెంట్
గాని, రెండవతరగతి విద్యార్థులను తీర్చుకొనుటకు వీలులేదు. కాన
వేరేమార్గమును పుట్టించుటకు, స్వంతభర్తవలెనని దాని
తీర్చుకొనగల రీతిరచుటకు, మరల మేము ప్రకటించుకొను
అనగా దాదాపు మూడుమాసములవరకు మన యేర్పాటులు
చేయవలెననియును కోరుచున్నాము.

భా. పట్టాభిషిక్తారామయ్య,

ఆంధ్రరాష్ట్ర కలంకారి కారానా నూకర్ వైకర్

ఒక మోసము

కలంకారి కారానా అధికారిగా కార్యమును శ్రీ
కా. మర్రి. పేరుచేసిన సామెలు ఆరు ఆరున 5-8-28
తేదీన నావద్దకు వచ్చి తాను దాక్కున నీతికామమును సామె
లుగారిచే కాలగెనున గూర్చియు, భిలాపలే నగూర్చియు ప్ర
చారముచేయుటకు పంపబడినందున చెప్పి నమ్మించి నావద్దకు
చేరుకొనుటకు పట్టుకొని నాడు. తరువాత విచారించగా యీ
యన మోసగాడనియు యిదివరకు భిలాపలే, తిలక్ స్వరాజ్యనిధి
అనుపేరుతో సామెలుచేసి నాంబివాడనియు తెలిసిన
ది. మరియు యీయన మోసములు సెక్రటరీ బాబ్బా వెంటక
య్యగారివద్దకు వెళ్లి వారిని మోసగించి నావద్దకు 50
ల మొత్తమును తిలక్ స్వరాజ్యనిధి రకమున ప్రకటించి రెండు
తీసుక వెళ్లి పట్టు తెలిసింది. కాబట్టి యిదివరకు యీ యన
కలంకారివద్దకు రకమున ప్రకటించి నావద్దకు పట్టుకుని
మాకు రిపోర్టు చేసి గోరుచున్నాను. ఏదైతే అయినది
మామొదట తీసికొని రాగోరవెను.

చె. వెం. నరసింహము,

కూర్మకృష్ణాజ్ఞానాంధ్ర సంఘము కార్యదర్శి.

తెలుగుతాలూకా నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము
ఈసంఘము ఏర్పడినందున స్థాపించబడినందున,
కార్యనిర్వాహకసభ్యులను నియమించుటకు యిప్పుడీ తాలూ
కాలో కొన్ని గ్రామములను స్థాపించునట్టి కార్యముతో నున్న
ఆదిరాష్ట్రపాతకాలము ఏకధర్మముతో నడిపించుననియు,
మొదలగు విషయములు చర్చించి తీర్మానించుటకును, తర్వా
తవిధానము నడుపుటకును ఈనెల 19 వ తేదీ అధికారియగు
నాడు కలెక్షన్ కార్యదర్శియగు వాడొక సమావేశ
మగును. ఆసమావేశము కలెక్షన్ కార్యదర్శియగు వాడు
కూడ యున్నట్లే సమావేశమగుదును. మన ఈరెండు సమా
వేశములయొక్క ఆంధ్రకలెక్షన్ రిండి మా నిమ్మజాత్యుద్ధరణ
సంఘ స్థాపనోద్దేశమునకు తగ్గులు ప్రోత్సాహము సానుభూ
తియు జూపుటకు తాలూకాలోనున్న యభిమానులెల్లరు తప్పక
దయచేసి ప్రార్థించుచున్నాము.

కుమారు ధర్మన్న

నీలము వెంకయ్య

కార్యదర్శి.

తెలుగుతాలూకా పోస్టాఫీసునందును పంచమదొకరు
తాను కలెక్షన్ కలెక్షన్ మోసపరి తెలుగుతాలూకా "మ
మోకలూ" గ్రామమున ఒక కలెక్షన్ కలెక్షన్ కలెక్షన్
నిచ్చి (1-8-28) తాలూకా వివాదముగావించియు ఒకరు వెళ్ళి
చున్నాడు.

ప్రై. న్యాయవాది

పాట్నా ఆగస్టు 14-ప్రై. కుమారు కుమారు కుమారు
అను కలెక్షన్ పాట్నా ప్రై. కుమారు కలెక్షన్ కలెక్షన్

హాసూరు (సేలంజిల్లా)

(ఒక విశేషము)

ఆగస్టు 14-ప్రై. కుమారు, అనంతరామ భాగవతులవారు
మొన్నటిదినము ఇచ్చటికి వచ్చిరి. 5-8-28 తాలూకా తెలుగు
సూత్ర శ్రీకృష్ణ గానసభలో ఒక కథ 205, ఇచ్చటికి 1 జరిగిన
జరిగినారు. హాసూరు పురవాసుల కోర్కె ననుసరించి ఇచ్చట
నిన్నటిరాత్రి శ్రీకృష్ణ గానసభలో చరిత్రమును పాఠకథగా చెప్పిరి.
వీరికి సంగీత సాహిత్యములందు దక్షమన పొందినందున,
ఆంధ్రప్రదేశ్ వీరి ఆంధ్రమునలేనే, కళాకాంక్ష, అరణ భావము
దు మంచి ప్రవేశమున్నది. వీరికి హరికథాకేసరి అను భాగవతిరు
దును మొనూరు పురవాసుల సంగీతముగా వచ్చును. వీరి కలెక్షన్
దేశభిమానము నందరినీజేసింది, సంధానములు చాల స్వ
రస్యముగా వెలుగుచున్నది. వీరు, ఆంగ్ల, ఆంధ్ర, కన్నడ, అర
వ, మహారాష్ట్ర, సంస్కృత, హిందీ భాషలలోని వృత్తాంతవ
నములను, శ్లోకములను, పద్యములను, పాటలను రసవంతముగా
చెప్పి శ్రోతల కానందము కలుగజేసివారు. ఈ పురవాసులంద
రును వీరి కథనాకర్షించి మిక్కిలి సంతోషముంది.

ఆంధ్ర సేవా సంఘము

కాకినాడ ఆంధ్ర సేవా సంఘమువారు విశాఖపట్టణము
వల్లి యీ నెల 11 వ తేదీ కలెక్షన్ కలెక్షన్ "సావిత్రి" అను
కాటకమును మనోరంజకముగ ప్రదర్శించిరి. పాటల ప్రోత్సాహము
చేసిరి. శ్రీ. కుమారు కలెక్షన్, బుచ్చి నందరావుగారు
(వదర్శకావధాని గూర్చియు, కట్టుబాటున గూర్చియు, పాల్గొ
ధారుల వైపునను గూర్చియు సభాసభ్యులను నడవజేసిరి
తమ యభివృద్ధిని తెలిపిరి. ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యభి
ప్రాయము ప్రకటించి ఇందుకును ఆదాయము వీటివలన
విద్యార్థికి వినియోగించబడుచున్నది. తమ సంతోషమును
చెప్పుచు శ్రీ. కుమారు పి. వెంకటరమణ మూర్తిగారు విశాఖ
పట్టణ పాఠశాల కలెక్షన్ ఒక కలెక్షన్ బహుమతిచేసిరి. ఈ
సంఘమును ఆభివృద్ధి చేయుచున్న ఆభివృద్ధి శ్రీ. నందగిరి
వెంకటరామదాసు పంతులుగారు (జమీందారు) ఉపా
ధ్యక్షులైన శ్రీ. దర్శా వెంకటకలెక్షన్ గారు హాసూరు
నీతిగాయు ప్రకటించిరి. మరియు కలెక్షన్ పాటమును
ప్రదర్శించి 8 సంవత్సరములు పాటనకు రకము నిర్మించబడిన
ఒక బంగారు ఉంగరము బహుమతి చేయబడినది. (ఒక విశేషము).

సత్య వత్స పాఖ్యానము

ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టాఫీసు ప్రత్యేకము.
ఇది యొక శ్రేష్టముయొక్క మహత్తు. ఇందు
శ్రీశైలము సామకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది.
కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులుముట్ట గట్టు
చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన
కాలకుల కొక పద్యమేని పదల మది జనింపను.
ఇయ్యది కుక్కాగడ చరిత్రకథను ఆధార
ముగా గొని వ్రాయబడిన క్రొత్త కావ్యము లలిత
మగువైలి. భావాశ్రయ గుణవిత్వధార. పండితులనే
కులు మెచ్చుకొన్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టిపాటి, మద్రాసు.

వలన్వల్పము! సలమధికము!!

అమృతాంజనం దిపోవారి

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'శ్రీధరసాయనము', 'వజ్రచరితము', 'బృహదాది బృహదలకు', etc.

మిశ్రముల సంఘిని జాతీయవిద్యావిధానమును తయారు చేయుటలో సహాయము చేయువలయునని కోరుచున్నాను. భూభిలవతోఽచ్చిన విజేతయుల చేరులలో జాతీయవిద్య యున్నది. తనవల నిజమును జాతీయవిద్య పొగగేరదు. భేతకవిరైతైతై గముచేసినచ్చి పరిచేయుచున్న వారివద్దనే మీపిల్లలను వంపించవలయునుగాని ప్రతిదినమును వై అధికారుల కోపములను గురియును ఉపాధ్యాయులవద్దను మీ పిల్లలను పంపకూడదు. భియముతో విద్యఁ జిత్తు సంకరత నిజమును విద్య రానేరదు. విద్యాశాఖ ప్రాశస్త్యముకాని అయిన లాభమేమియును ఈ విషయములలో గన్పించదు. అంతవల పోనే? ముగియలే తమకింది అధికారులను చూచి భజపడిదరు. ఒక ముగియగారు తన స్నేహితునితో మాట్లాడుచు తటామున లేచి తన క్రింది అశ్వసము దైర్యముగారు వచ్చుచున్నారని కేకవేసి నిలబడుట నాకు తెలియును. కనియూ సంకతి చూడ గోరెదను. మితవాదులు యేల చిత్తవ్యవధివలయును? కాశ్రియారు చెప్పిన జేపన గర్ సప్రూగరు ఇ మీయలో కాన్ ఫరమ్ముగా పాల్గొనకూడదనియు మన మందఁగము బ్రతిభి పాప్రూపర్వకము పదర్పమునందు పాల్గొనకూడదనియు చెప్పుచున్నారు. కాని యిట్లుచేసిన లాభమేమియు గన్పించదు. వారందరును కొన్నివిషయమునందు తాము ప్రదర్పించుకొనుట మానవలయును. చిత్తరంజనదాసుగారు యిట్టి సమయము

వనశ్రుతి

594

చాళుక్యుల వంశవృక్షము (శ్రీ) శివరామున వైద్యశాల మొసూరు. (2)

ఎరుంబూరు, మడరాసు.

(1)

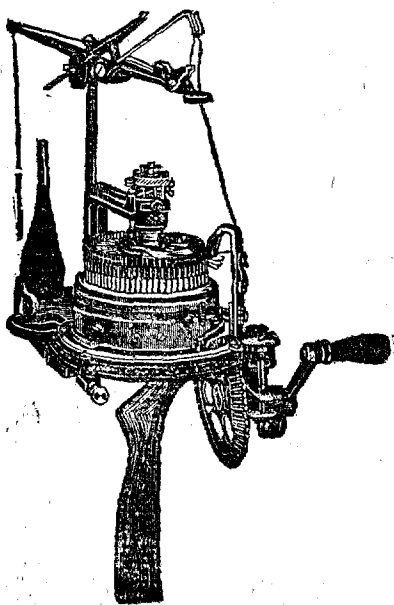
[illegible]

నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన భోషధములను తెప్పించుకొనుదు

Calcutta Branches :—Stand Road. Bhawbanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

522

Telegram : " BRAD."

[illegible]

71 : యిదియప్పు నాయకకావీధి, మద్రాసు.

వి.కె.వి. అంకుర, ఆయుర్వేదసమాచారం, కిరి జే.కె. నల్లూరి

అవ్వతాంజినము

ఎ రాస్మి కు తెల్ల

పన్నీ రుపువునబ్బు

సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంపైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎ రాస్మి కు తెల్ల పన్నీ రుపువునబ్బు యొక్క అత్యద్భుతమైనటువంటియు. అసమానమగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉల్లాసమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము.

ఇట్టి సబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు!

629

(4)

అన్ని అంగళ్లయందు దొరకును.

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేసులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధ పడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

వర్తకగుర్తుగల

చంద్రుడు &

పులి

ఫరుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని నినాశనము చేయుదు.

Manufactured By
NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.
Osaka (Japan)

SOLE-AGENT
Hasanali Kamroodin,
71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారిడి, యోగదృష్టి, కాస్తూరుకము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్తూరుకము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అపేక్షావారి చిట్టకేక తమములు, విచిత్రవిశోదవిద్యలు గలవు. ఇంకా కమనస్సుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో మృత్యునుగట్ట, శరీరములేని కలకాయచేత మాటులాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనస్సుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివినవారు మేజిక్ చేయులలోని శక్త్యంతరీయమునుజ్ఞులు. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. 2113

పి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, బెంగళూరు గుంటూరు.

మీరు 219

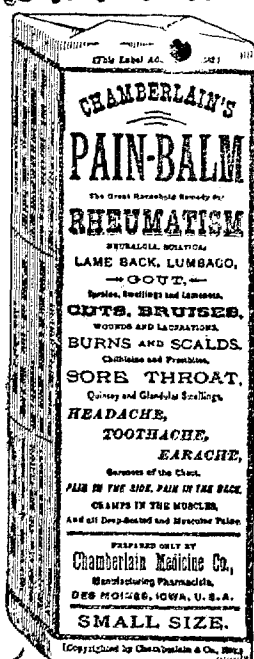
శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రము లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుండురు గాన వ్రాయడమైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్ల విషయములకుగాను దయచేసి వ్రాయండి.

వికాసము:-

ఆతంకనిగ్రహ కౌషధాలయము

28 బ్రాజ్మ, మదరాసు.

చేబరేన్సుగారి
పెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుగునొప్పి, కాలినగాయములు, తలనొప్పి, పండ్లనొప్పి, నరుకులు, చెబ్బు, మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

33 దొరకును. (1)

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అగ్రసాధకులచే చేయబడినది. కులయినది.

కంటే ధరలకాదులాగున వ్రాయుదు.

జి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

బొంబే అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

మొదటి పెద్దపురం. (నో. వారిజిల్)

తెలంగాణ అండ్ "ఇండియన్" పెద్దపురం.